

életi

HÍRADÓ

VII. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM

ÁRA: 1,50 FT

1963. MÁJUS 31.

Mindenki „látogatója” a rádió

Nemrég kedves, mindenki által szívesen fogadott vendég érkezett a Balassagyarmati Megyei Börtön zárkájába. Az elítéltek, mint bűnös tanácsadót a gyerekek körülfigyelték, s alig várták, hogy megszólaljon.

Mit szeretnének hallani tőle? Maguk se tudták. Tán ha kifejeznék kívánságukat, ahányan vannak, annyiféle volna az. Egy dologban azonban valahányan közös nevezőre jutottak: csak szólaljon meg. Csak beszéljen, csak oktasson, csak tanítsa... s minél előbb!

Szólaljon meg; szava a szabad élet üzenete lesz. Bármint mond majd, hangja olyan lesz, aminőt több évszázados fennállása alatt, ez ideig még soha nem hallottak ezek a falak.

Megjelenését maguk az elítéltek is hitetlenkedve nézték. Miután bizonyos lett — minden zárkában felkerültek a falra az igézők kis dobozkák — találgatni kezdtek: Vajon miért?...

Válaszok is hangzottak, különféle képpen, köztük mélyértelmű rövid kifejezések. Többek között az, hogy: szocialista humanizmus. Mostanság rengeteg nagyszerű dolog eredetét magyarázzák ezzel a rövid kifejezéssel, amely a társadalmunk emberiségének megszámlálhatatlan megnyilvánulását jelöli.

De mit jelenthet most, e konkrét esetben?

A rádió puszta megjelenésével önmagára készített sok embert: „Véttem a társadalom ellen — hogy mennyit vétett, mindenki maga tudja legjobban —, s mégis, a bennem bízó társadalom most e rádió által közelebb jön hozzám. Mert mi más lehet ez a tény, mint a bizalom jele. Akikben egyáltalán nem bíznak, azokhoz nem közelednek megnyugtatóan, jó tanácsal, felvilágosítással.

A rádió puszta hangja megnyugtató, szárnyakat ad a képzeletnek, rég elfelejtett tájakra viszi az embert gondolatban, felidéri a múlt időket, amikor még szabadon, munka közben, vagy kényelmesen pihenve hallgatták a ligetekben, sporttereken fára szerelt hangszórókból, vagy szórakozóhelyek, klubok zenéjeiből, avagy a mostanában leggyakrabban, legodaadóbban vágyott kedves otthon rádiójából szűrőmlő változatos műsort. Tehát kapocs a szabad élet, az otthoni és a büntetését töltő személyek között.

A rádió műsora; — főleg ismeretterjesztő előadások, az élet legáltalánosabb területeiről —, az elítéltek szabad életre való felkészüléséhez nyújt segítséget. Tájékozódást nyújt, irányt mutat eligazodni a világban. A nevelő, oktató műsorokon kívül a rádió szórakoztató műsorokat is sugároz — a kultúra különböző területeiről, sporteseményekről, — a munkában és fegyelmezett magatartásban kitűnt elítéltek részére, jutalomképpen.

Ez hozza a rádió, a mindenki „látogatója” az elítélteknek. Most már ott marad velük hétről hétre, hetenként többször is megszólal, hogy erősítse az új életre, felkészítse, helyes életsemlekre buzdítsa a bűn által a társadalomtól elzárt, s oda tisztességes életmódra visszavért, s előbb-utóbb visszatérő embert.

Nincs szükség látszatszámokra!

Mezőgazdasági munkában könnyen kitűnik a csalás

Pálhalma egyik üzemegységében majdnem száz fős brigád kapálja a borsót. Messziről úgy tűnik, mintha két csoport lenne, valami optikai tévedés folytán az élenhaladó csoport lassú, lomha mozgású, a hátulmaradó csoport a serényebb, mert a földrehaladva, ugyancsak jár a karjuk a gyors kapavágás közben.

Közelebbről világosan látjuk, egy brigádról van szó, de ebben a brigádban vannak ügyes, szorgalmas emberek, akik igyekeznek tisztességes munkát végezni. Nem paza-

rolják az erejüket feleslegesen látszatmozdulatokra. És vannak, sajnos, akik csak mutatják, mintha dolgoznának. Úgy jár a karjuk, hogy majdnem beleszakadnak, a munkájuk mégse sokat ér, nem haladnak, vagy, ha igen, abban nem sok a köszönet. Mindegyre elmarad a gaz, a gyom utánuk, s az egész tevékenységük nem ér annyit, mint az élcsoporté, aki fele annyi látszattal, ugyesen, egyenesen üzemben halad a földeken a kapája után.

tyája, se macskája. Nem törődnek senkivel, semmivel.

Bohus elítéltek megvan az erkölcsi alapja ahhoz, hogy véleményt mondjon a társairól. Rajta még nem fogott ki a munka. Az ilyen ember, a szabad élettől se fél, jó kedvvel, mosolyogva, bizalommal néz a jövő elé.

*
Allampusztán Szabó Béla elítelt brigádvezető tájékoztató a kapálás eseményeiről, az elítéltek magatartásáról. A saját munkájával kapcsolatban mondja:

— En nem izgatom magam amiatt, hogy elismernek-e, mint brigádvezetőt, szeretnek-e vagy se az emberek. A feladatomat igyekezem elvégezni. Szép szóval figyelmeztetem a vétőket, s akinek nem használ a szép szó, ha valaki többször és akarattal bajt okoz, azokat jelentem...

— Volt már példa?
— Sajnos, nem is egy. Van néhány ember, akikkel általában mindig baj van. Itt van Rácz Lajos elítelt. Már a soraközönél, reggel, ha indulnánk kifelé, mindig keresni kell. Vele van a legtöbb baj. A munkában lemarad, ha figyelmeztetem, visszabeszél.

Rácz elítelt munkáját mindenütt hanyagság, felületesség kíséri. Szereti magát a kötelességek alól kivonni, s az ilyen ember megérdemli, hogy az élet is elvonjon előle minden jót.

A hanyag munka nem ér semmit

— Magától dolgozik a kapa — mondja az egyik ügyesebb elítelt —, csak irányítani kell, hogy mit csináljon.

Iván Bálint elítelt egy ideig brigádvezető volt itt a brigádban. Ahogy mondotta, az idegei nem bírták el ezt a beosztást:

— Mert annyi az értetlen ember. Ezek a társaikat is szidják, s szidják azokat, akik komolyabban fogják fel a dolgot. Van közöttük értelmesebb, aki egész nap egy szót se szól, de a másik meg rettentően felületes, úgy kell beállítani a sorba, mert visszaindulna azon, amit már egyszer megkapált.

— A visszaesőkre több a panasza.

— Igen, és gyakran okkal. De nem szabad itt se általánosítani. Vannak első büntényesek, akik saját hanyagságukat szívesen szeretnék a visszaeső elítéltekre hárítani. Pedig a visszaesők között is vannak, s nem túlzok, ha a többséget mondom olyannak, akikről az első büntényesek között sokan példát vehetnek.

— Név szerint...?

— Hát, az egyik ilyen Bohus József elítelt. Már idősebb korú, vele a gyümölcsösben is dolgoztam. Ő soha sem azt nézte, mint sokan, hogy milyen széles a gyümölcsfák alja, amit fel kellett ásní, hanem dolgozott. Nem azt nézte, hogy könnyű-e, vagy nehéz, azt se nézte, mint sokan, hogy „jaj”, csak többet ne csináljak, mint a másik”, hanem, ha megfogta a szerszámnyelet, akkor dolgozni kellett annak a szerszámnyak, mégpedig a legjobban.

A brigád új vezetője Farkas Péter elítelt. Védi a brigádját:

— Van itt egy csomó ember, akiknek mielőtt idejöttek, fogalmuk sem volt a kapálásról, a mezőgazdasági munkáról... Ezekkel van probléma. De igyekeznek, viszik a sort, úgy, hogy mennyiség és a minőség is kielégítő legyen.

Az agronómus elmondta, hogy a többség megértette: a látszatszámkára itt nincs szükség. A föld megmutatja, ki dolgozik becsülettel és ki csal. Perceken belül elfonnyad a kivágott gyom, az amit nem ért a kapa, olyan szépen virít, visszakiabálja, szembe neveti a hanyag embert, aki elhagyta őt. A többség igyekezik szépen, jól dolgozni. Tudják, hogy a hanyag munka nem ér semmit.

Ez bizonyos. Visszaesők között több problémát talál. Ezek az emberek már nem bíznak egymásban se, és gyakran okkal. Akadnak szimulánások, mint Péter Pál elítelt, de nagyon sokan nem bíznak önmagukban se, és ez már nagy hiba! Sokan nem hiszik el, hogy belőlük még egyszer lehet rendes ember.

A sok rossz emberrel tájékozottság, a bizalmatlanság és az önbizalom hiánya teszi őket aztán egymás iránt embertelenné, vagy közömbössé. Az

ügyesebb, szorgalmasabb elítelt gyakran önző és csak duzzogással segíti a gyengét, mondván:

— Ő is ugyanúgy kapja dőlben az ebédet, mint én. Minek segísem ki?

Ezek az emberek helytelenül gondolkoznak, mert utóvégre nem is az ügyetlenebb társukon segítenek — a lemaradó ugyanis, ha más viszi a sorát, ettől, sajnos, még nem lesz különb ember! —, akik segítenek önmaguknak adnak többet, megmutatják, hogy többet érnek, többre képesek annál is, amit rájuk bíztak.

Ezekről mondta — nagyon jó indulattal — Bohus József elítelt, akit a régi brigádvezető az elsők között dícsért:

— Olyanok, mint a gyerekek. Egyik a másiknak se ku-

Az utasítások végrehajtása a legjobb bizonyíték...

A brigádvezető említette, hogy a hanyagokkal, a fegyelmeztetéseikkel szemben a zárkafelölös, a tisztaságfelelősök és minden jóindulatú elítelt sokat segítenek. Elmondta:

— Az a véleményem, mint brigádvezető tapasztaltam, hogy szép szóval több eredményt lehet elérni.

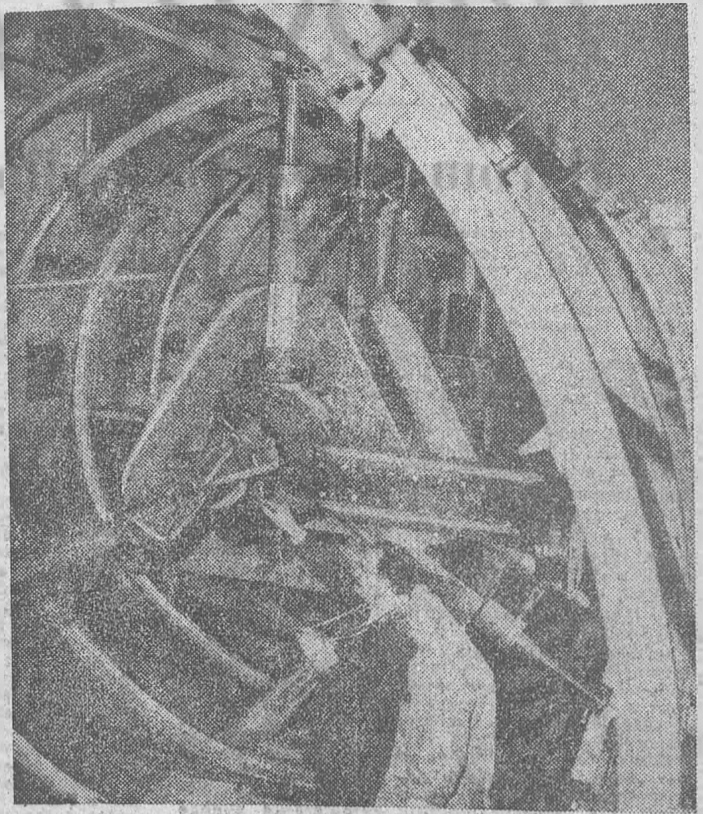
Bizonyos esetekben, igaz van ebben a brigádvezetőnek. Viszont egy dologról, a leglényegesebből nem szabad megfeledkeznie egyetlen elíteltnek se. A szabadságvesztésre ítélt büntetést töltenek, s nem szabhatják meg, hogy milyen legyen a szó. A

parancsok és utasítások végrehajtása bizonyítja, hogy ki milyen ember, hogy ki mennyit ér.

Mezőgazdasági munkahelyeken, tavasztól őszi szorgos munka folyik. A jó levegő szívesen dolgoznak az egészséges életfelfogású emberek. Igaz, a kapanyél kemény, erős markot igényel, s aki becsülettel végzi itt a munkát, elismerést érdemel. Elszégyelhetik magukat azok a férfiak, akik így vélekednek:

— Jó, a jó levegő, igaz: de a tollfosztás jobb, a toll puhább, mint a kapanyél.

—g. sz.—

Új bányagép mintapéldánya készült el, a szénbányászat „rakétája”. Az új gép meggyorsítja a vágathajtást és nyomában azonnal beépíthető a biztosítószerkezetek. Kipróbálására egy bányafolyosó utánzatot építettek meg, amelyben a gép mozoghat.

„Kórházi csendet kérünk”

Ez a feliratú tábla fogadja az elítélteket, mikor belépnek a büntetésvégrehajtás tőkli kórházába.

Csend, rend, tisztaság és fegyelem uralkodik a tbc-osztályon. Az elítéltek ezt meg is becsülik és hálásak a vezetőségnek, hogy a tökéletes gyógykezelés mellett idegileg és lelkileg is megpihenhetnek. Hálájukat azzal mutatják meg, hogy betartják a szabályokat, rendesen és fegyelmezetten viselkednek, magukat és környezetüket, tisztán és a legnagyobb rendben tartják.

Általában minden elítelt, aki megbánta büntetését és a többé nem akar visszakérülni, hanem a becsületes életre készülni; tudja, hogy itteni magatartása felkészülés a szabad életre. Ezek

az elítéltek tanulással, olvasással s csendes beszélgetéssel, pihenéssel töltik idejüket. Az orvos és a nevelő urak bizhatnak abban, hogy az ilyen elítéltek nem kerülnek ismét börtönbe.

Balatiner Emília elítelt Kalocsán dolgozott és iskolába is járt. A kórházban is szorgalmasan tanul, mert abban bízik, hogy vizsgáig visszakerül Kalocsára és leviszgazik.

Vannak azonban olyan elítéltek, akik nem törődnek a kórházi szabályokkal. Eppen akkor van kedvük hangoskodni, amikor csendkúra van. A börtön pedig éppen arra kell megtanítsa minden elíteltet, hogy nem mindig le-

het azt csinálni, amit szeretnénk.

Fegyelmezetlenül rendszerint azok az elítéltek viselkednek, akik már többször voltak börtönben, s tudják, hogy nem részesülhetnek kedvezményben.

Ez nagyon téves felfogás, mert nem kizárólag a kedvezmény reményében kell fegyelmezetten viselkedni. A rendetlenkedők saját és társaik gyógyulását is hátráltatják.

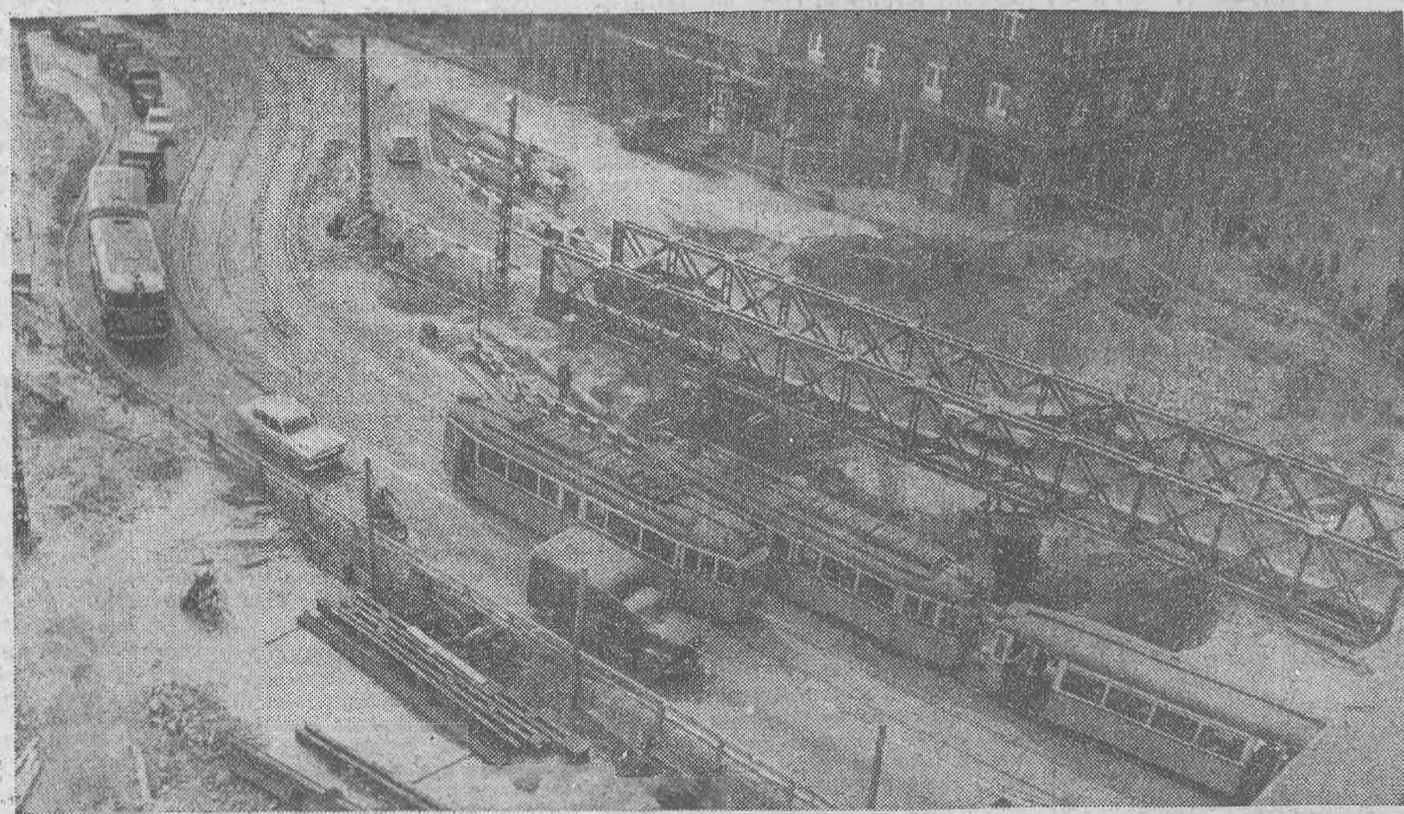
Ajtai Lászlóné elítelt már többször volt börtönben, tudnia kellene a fegyelmet. Egy ideig rendetlen viselkedésével és kiabálásával zavarta a kórház nyugalalmát. Később ez sem volt elég neki, kánalet nyelt, betörte az ablakot és összevagdosta a kezeit. Ezért fegyelmi büntetést kapott, de úgy látszik, még a magánzárka sem használt neki, nem tanította meg a helyes viselkedésre.

Mi — hosszú időre elítelt édesanyjának — alig várjuk, hogy gyógyultan visszatérhessünk családunkhoz. Ennek érdekében igyekszünk rendesen és fegyelmezetten viselkedni.

Minden kórteremnek és benne lakó elítélteknek rendesen és tisztának kell lenni.

Igyekezünk, hogy minél ritkábban kelljen beszólni a nővéreknél és felügyelő uraknál a kórtermekbe, hogy „kórházi csendet kérünk!”

Nagy Ferencné elítelt Tököl

Fővárosunk közlekedése szinte hónapról hónapra új gondok elé állítja az illetékeseket. A Rákóczi út, Kossuth Lajos utca és a Múzeum körút, Tanács körút kereszteződésénél a forgalom olyan méreteket ért el, hogy az új Erzsébet-híd elkészülésével minden bizonnyal számára épülő aluljáró építkezését mutatja. Ez az aluljáró majd keresztléte lehet majd elérni. Az építkezés a jövő nyárra befejeződik. A körutak irányában egy régi alkatrészből összeszerelt hidat építkezés folyik.

BÍRÓSÁGI JEGYZETEK

Három asszony a vádlottak padján

Gyakran megtörténik, hogy az ügyész, vagy a védő szükségesnek tart néhány bizonyíték beszerzését még, esetleg újabb tanúk kihallgatását, ezért a tárgyalás elnapolását kéri. A bíróság megtagadja a javaslatot, s ha úgy látja, helyt ad az indítványnak: a tárgyalást felfüggeszti. A védők gyakran kéri az elmevizsgálati vizsgálat elrendelését is, mivel előfordulhat, hogy a vádlott nem egészen beszámítható állapotban látta el a bűncselekményeket. Mindez a perrendtartáshoz tartozik, s ez így törvényes. Más kérdés az, hogy a letartóztatottak örömmel fogadják-e a tárgyalás elnapolását...? Németh Zoltán példái zokogott, mert — mint mondta: kezdődhet elől az ideg-terápia bizonytalanság. Bűntársai viszont, akik nincsenek ugyan elítélve, de vádlottként szerepeltek a tárgyaláson, megkönnyebbülten hagyták el a tárgyalótermet, holott, úgy lehet, mindhárman szabadságvesztésre lesznek ítélve, annál is inkább, mivel Krenk Imréné másodikrendű és Kertész Józsefné harmadrendű vádlott is volt már büntetve néhányszor.

Három jómódú egy „csokorban”. Kertészné a legidősebb közülük, Némethné, majd Krenkiné a sorrend. Kertészné higgadtan viselkedését azonban nem a korával kell magyarázni, sokkal inkább a „rationalit”. Tudományszerint ez lesz az öltözködés... Némethné volt az, aki alig néhány értelmes szót mondott, de ez is elegendő volt ahhoz, hogy megismerkedjünk szomorú múltjával, szegényes jelenével, bűncselekményeinek sokaságával. S feltárult előttünk sajnálatosan gyenge akaratereje, szülei iránti hálatlansága.

A tárgyalás egyik szünetében így kezdődött a beszélgetés:

— Mindent az édesanyámnak köszönhetek. Édesanyám nagyon gonosz volt hozzám. Utított, vert, amíg vele voltam, majd később elhagyta a családját. Saját gyermekeivel sem törődött. Milyen lehettem volna én ilyen előzmények után, szülői szeretet nélkül?

— Talán az édesanyja beszélte rá, hogy a megéltésem ezt a formáját válassza?

— Nem, de miért bánt úgy velem gyermekkoromban? Ugyanis...

Felbeszéltem Némethné nekibuzdulását, már csak azért is, hogy megkínéljünk egy idős asszonyt gyermeke pekosndiázásaitól, szemrehányásaitól, mert ezt szeretne volna folytatni. Mit jöve vádolhatna az édesanyját az olyan ember, aki már rég elkerült a szülői háztól, amikor az első bűncselekményét elkövette, tehetett az édesanyja arról, hogy a lánya, Némethné inkább a rossz barátok társaságát kereste? Hiszen beavallotta közben, hogy az édesanyjának semmi köze nem volt egyik bűncselekményéhez sem. S amikor látta, hogy semmi erkölcsi alapja nincs vádolni az édesanyját azért, hogy a család egyik tagjából bűnöző lett, a fejét kezdte előráncaigálni, aki — szerinte — még kegyelmebből bánt vele, amíg együtt éltek.

A tárgyalás második szünetében folytattuk a beszélgetést. Ismét erőt vett rajta a zokogás:

— Nem bírom tovább ezt a bizonytalanságot. Itélnék el akár tíz évre, de ítéljenek már el! Tudni szeretném végre, meddig kell börtönben maradnom...

Csak egyszer, egyetlen egyszer említtette volna a

három gyermeket, hogy azt híhetnék, miattuk a nagy tépelődés, a gyötörődés... De sokkal inkább féltette magát ezen a tárgyaláson is Némethné, majd továbbra is az édesanyját emlegette.

— Fordítsuk meg a dolgot, Némethné: ha megnézik a gyerekek, s netán az anyja nyomdokain indulna el valamelyik a három közül, és hasonló bűncselekményét az édesanyját, tehát magát vádolná, miként fogadná gyermeke nem is egészen alaplatán vádaskodásait? Azzal ugyebár nem védekezhetne, hogy az én múltam rendezett, s kövefendő példaként éppen nem állíthatná saját életét a gyermek elé... Nagy a felelőssége annak az asszonynak, aki akár egy, akár három gyermeknek adott életet. Volt egyáltalán ideje eddig törődni a három gyermekkel? Vajon a gyermekek tudják, ki az ő édesanyjuk? Maga aligha lehetett velük sokáig. Harminc éves sinus egészen, s ez már az ötödik bűntudata lesz...

Némethné sülyedt legmélyebbre a három vádlott közül, bár túl nagy különbség nincs közöttük. A tanúk többsége is a szelen ülő elsőrendű vádlott felé fordult, amikor azt kérdezte a bírő, melyiket isméri a három asszony közül.

Hosszú volt a tárgyalás, csaknem egész nap tartott. A tárgyalóterem hátsó padsorában hallgattuk végig a bírő, az ügyész, a védők feltett kérdéseit, a vádlottak halk, alig hallható válaszait, a tanúvallomásokát. Szentanú voltunk, hogyan tomult a „fényük” a tárgyalás vége felé az éjszakai mulatók, kétes hírű szórakozóhelyek egykori „csillogásai”, hogyan lesz mind háttérnyábra a három arc a súlyos féltékeny már a gondolatára is. A délutáni órákban a „rútni” sem órtá meg Kertészné a remegéstől... És bőven volt időnk arra is a hosszú tárgyaláson, hogy elgondolkozzunk néhány dolgon. Irjuk le így, rendezetlenül, amilyen rendezetlenül akkor váltogatták egymást ezek a gondolatok:

Mit gondolhattak Kertészné nagyobbacska gyermekei — öltöt let beinünk — amikor „idegen vendégek” érkeztek, s őket kizavarták a lakásból? Mit érezhetett Kertészné, amikor azt mondta az egyik tanú: „Tudomásom van arról, hogy a gyerekek némelykor látták, hogy mi történik a háznál...”? Az anyja nem tiltakozott, tehát ez is igaz. Az év legszébb hónapját írjuk, délutánonként szinte nyüzsgőnek az utcák, a terek a számszázados gyermekereglettől, akikkel ott vannak a játszóterek is — milyen boldogok lennének Némethné gyermekei is, ha mellőlük sem hiányozna anyuka. Mit mondhattak Kertészné gyermekei másnap az iskolában, amikor a tanító megkérdezte tőlük: tegnap miért nem tanultok meg a házi feladatot? Nem mondhatták meg, hogy „tanító bácsi, kérem, minket kizavartak a lakásból, amikor tanulni szeretnénk volna...”? Ezt esetben a szülő lesz a hibás, ha gyermeke sorsa frede váganva terelődik. Ezt mondhatjuk Némethnének is. Töle talán nem kérdezték meg a gyerekek másnap reggel, hogy hol járt az éjszaka? Hazudni, örökösen hazudni kellett. Így tanul meg később hazudni a gyermek is, meghozza az édesanyjától. S ki tudja, milyen lesz a folytatás...

Négy óra után fejeződött be a tárgyalás. — Itélt-hozatal nélkül. Némethné alig állt a lábán, amikor visszakérték, de Kertészné és Krenkiné sem állította már olyan határozottan, hogy „simán ússzák meg az ügyet...”

lesz már, mellő büntelést kapjon Záhonyi előzetes. Súlyosabb lesz az ítélet annál is inkább, mert hasonló bűncselekményekért egyszer már kapott szabadságvesztés-büntetést. Akkor még vele szemben is elnézőbb volt a társadalom: szabadságvesztés ítéletének jelentős részét elengedték... Az alig harminc éves vádlott azonban nem tanulta meg azután sem, hogyan kell élni és dolgozni: a becsületlen munka helyett másodszor is a bűnözést választotta.

Az első után az édesanyja sem volt ennyire szigorú hozzá, akkor még az idős asszony is abban bízott, hogy fővábú rendes ember lesz. Később csalódás érte őt is. A mélyseges szegény, a sok-sok gyötörődés váltotta ki Záhonyiától, hogy most hallani sem akar lánya viselt dolgairól, hogy látni sem akarja többet Évát.

A mai tárgyalás

még inkább feltépte volna a sebeket, sőt, a fájdalom tovább fokozódott volna, mert a régi barátok most tanikként álltak a folyosón. Záhonyinének velük is találkozni kellett volna... Érthető, hogy az asszony megkímélte ettől magát. Mi sem tárjuk ország-világ elé Záhonyi előzetes ügyét, börtönfalakon belül maradtunk. De el kellett mondani mindent, hadd döbbenjen rá Záhonyi előzetes, milyen szennyben élt eddig.

Ritkul a folyosók forgalma, leszál az est. Becsukódnak a dossziék: az előzetesek közül soha nem eltértek mennek már vissza a börtönbe, míg másoknál másik tárgyaláson kell eldönteni, ki mennyit érdemel a bűncselekményéért, illetve az újabb bűncselekményéért. Nehéz napjuk volt ma éppen úgy, mint tegnap bírónak, tanúknak, vádlottaknak egyaránt. A bírónak azért, hogy a vádiratban foglaltak, majd a tanúvallomások okozta indulatokat féken tartva tárgyilagosa maradjon az ítélethozatalnál. tanúnak azért, hogy minden ügy mondjon el, ahogyan történt, vádlottnak azért, hogy vajon mennyit kap... Legnehezebb dolga persze a bírónak van: a büntetőtörvénykönyv adta lehetőségeiből mindig azt kell kiválasztania egy-egy ítélethozatalnál, amellyel leginkább hozzásegítheti a vádlottat egy ember megváltozásához.

— I — V —

NÉZŐPONT

Tanítani felelősség

Vannak elítelt pedagógusok, akik a börtönökben is hivatásukat végzik; tanítják az embereket: tudást plántálhatnak, téves elképzeléseket oszlathatnak szét, sejtelt dolgokat erősíthetnek bizonyossá az embereken...

Nemrég két tanítónővel beszélgettünk a kalocsai börtönben, mindketten családlányok, egyiknek öt, a másiknak két gyermeke van. Előkerültek a gyerekek fényképei. Öten egy csokorban. Mind kedves, tisztá, ártatlan gyermekarc.

— A nagyobbik fiú már meglátogatott — mondja az anya —, szegénykeztem előtte. Vigasztalt, azt mondta: „Ne bánkodj, anyukám. Akármilyen ruhában, akárhol vagy, nekem mégis te vagy a legszívesebb anyukám”.

Arról nem esett szó, hogy az édesanyja megfogadta-e ezt a gyermeki tanácsot? Megfogadhatta-e? Hiszen a gyermek, ha felnő, komolyodik, s tudni fogja maga is, hogy a bünt mindig szegénylenni — mi több —, egyértelműen gyűlölni kell, mert kárt tesz! Rombol, rendet bont, s következménye hosszú időre elszakítja az édesanyját a családtól.

A másik pedagógus is mutatta a gyermekei fényképét. Két ártatlan kis-lány mosolyog a képről. Szegények nem tudják még, hogy a szülők büne miatt milyen élet várhat rájuk. Büles elrendezése a természetnek, hogy a gyermekek lassan érnek. Ha felbírják fogni a jelen helyzetet, talán kétségbe esnének. Mire felnőnek, s kinyílik az értelmük, a szülők — ha akkorra össze-szedik magukat — sok mindent jótáthatnak.

Beszélgünk az élet minden területén fel-felbukkanó tökéletlenségekről, a magukat tökéletesnek képzelők másokkal szembeni tökéletességigényéről — ha nem kimondva is — arról, hogy a tanítványok helyes önértékelése —, életszemlélete, általános erkölcsi felfogása kialakításában milyen nagy a pedagógus felelőssége.

Kötetlen beszélgetésünk jórészt a börtönön kívülről vonatkozott: az otthon, az elhagyott család, a múlt és szabadulás utánra remélt élet meglepetése volt. Alig jutott idő a jelenre, kevés szó esett a tanulmányi előmenetelről, de általában megnyugtalan hangzott ez a kevés... Meglepődünk azon, hogy e két komolyan vett pedagógust az újságban általában csak a keresztrefény érdekl. Az elítéltek életéről szóló írásokról az mondják:

— Az csak a többszörösen visszaeső bűnözőket érdekl. Neveltek keresnek, ismerősöket, ebben lelnek érdekességet... — Önök? Nem is olvas-sák?

— Nem... — mondják majdment egyszerre, de hirtelen észrevették, hogy nem jól szóltak, s egykötik így javít: — Nem szeretjük olvasni, mert akkor mindig sírunk... — A rádió csak néhány napja szólalt meg a börtönben, erről is egészen különös a véleményük:

— Nem tudunk tőle készülni az órákra... — Pedig a pedagógusoktól joggal vár az ember nagyobb érdeklődést, és azt, hogy az olvasóktól és hallgatóktól mindig helyes véleményük legyen. Hogy a képzeltelnek megmagyarázzák azt, amit esetleg nem értenek.

A pedagógusoknak — az elítelt pedagógusoknak is — ha méllon akarják viselni a pedagógus megistizelő rangot — milyen gyűlölniük kell a bünt, a bűnök forrásait: a felelőtlenséget, az elvi vaksgót, a nemtörődömséget... a felemelkedést csak cinkosságban remélő aljasságot, amely kiöli az emberből nemcsak a társajért, de az önmagáért érzett felelősséget is.

Néhány perc és kezdődik a tanítás. Vizsgák közeledtével minden foglalkozás fokozott feladat a tanulóknak, a pedagógusoknak egyaránt. Szorgalmat, előmenetelt elbírálni: a pedagógus dolga... Megtették-e mindent?

Nyílt szemmel, bátran, őszintén nézzenek önmagukba, nézzenek vissza a megtett útra, s döntsék el: mit ér — s mit érhetne! — két kezük munkája?

— R. SZ. —

Kellemetlen találkozások

Záhonyi Éva előzetes a szokottól sápadtabban várta ebédszünetét, után a tárgyalás folytatását. Inkább csak süttogott, amikor kérdezték tőle valamit. Akkor elküldött meg a hangja s az egész magatartása, amikor megtudta, hogy újságíróval áll szemben. Nyomban könyörgésre fogta a dolgot: legalább az édesanyjára legyen tekintettel, így is elég szegény érte már, ne, ne bántuk azzal, hogy ország-világ elé tárjuk lány szomorú múltját, reménytelennek látzó jelenét...

— Ennyire szereti az édesanyját?

— Ő az egyetlen, akit valóban szeretek, akihez most is ragaszkodom.

— Eddigi magatartásával nem ezt bizonyította... Az édesanyja is eljön a tárgyalásra? — kérdeztük arra gondolva: bizonyára az édesanyjával való találkozástól fél ennyire Záhonyi előzetes.

— Nem hiszem, hogy eljön. Nem tartjuk a kapcsolatot. Édesanyjám... — nem szereték erről beszélni... kitagadott a családból, amikor megtudta, milyen csúnya dolgokat csináltam ismét.

— A tanúktól fél ennyire?

— Igen.

— Kellemetlen találkozások lesz...

Népes csoport várakozott

a 322-es tárgyalóterem előtt. Mindannyiukat Záhonyi Éva ügyében idézték meg. Valamennyien ismerik a vádlottat: részben, mert munkatársak voltak, másrészt a szülők által. Az egyik tanú például nagyvonalú jó barátságban volt Éva édesanyjával. Végeredményben innen indult ki Záhonyi Éva előzetes sorozatos lopása is. Ezeknek az embereknek a bizalmával élt vissza, amikor lopásra szánta magát.

— Általában azzal kerestem fel ismerősömet, hogy néhány napra szállást kérek tőlük. Azt hazudtam, hogy az én albérleti lakásomat cizozzák, s mindössze néhány napról lenne szó... És azt mondtam, csak abban az esetben fogadom el a segítséget, ha valamivel meghálálhatom. Er-

ről persze hallani sem akartak az ismerősök.

Mint később megtudtuk: inkább azon fáradoztak Záhonyi ismerősei, hogy amíg náluk lesz, jól érezze magát, ennyivel tartoznak egyúdságnak a munkatársak. Éva pedig „élt” a lehetőséggel... Egyetlen családtól sem távozott úgy az alig néhány nap után, hogy ne lopott volna el valamit a lakásból. Ezért félt ennyire a találkozástól. Így „hálálta” meg az emberek jószágát.

Az egyik tanú egész listára való ékszeret, ezüst evőeszközt

stb. sorolt fel, amikor mint tanút kihallgatták. Mind Záhonyi Éva vitte el. Hasonló dolgok tűntek el a másik családotthonából.

Minden tanúvallomás után megkérdezték a vádlottól: így volt? Záhonyi előzetes lehajtott fejjel állt a bírói asztal előtt, s alig-alig tiltakozott. A tanúk úgy mondták el, ahogyan történt. Sőt, egyikük-másikuk talán nem is mondott el mindent... A húszrendbeli lopás így is elegendő ahhoz, hogy a következő tárgyaláson, ahol valószínű ítélethozatal is

szab, sorolt fel, amikor mint tanút kihallgatták. Mind Záhonyi Éva vitte el. Hasonló dolgok tűntek el a másik családotthonából.

BOROS ISTVÁN ELÍTÉLT az elmúlt hetekben megközelíthetlenné vált társai számára a zárkában. Az életkedvtől duzzadó férfi ezúttal kizárólag könyvvel a kezében volt látható, s minden szabad idejét is a tanulásra fordította. Órák hosszat a jelleki szabályokat ismételtette, vagy éppen történelem útvesztőiben most már magabiztosan járva rögzített egy-egy nevet, évszámot, vagy eseményt. Vasárnapjait jegyzetek, vizsgatételek kidolgozására fordította. Néha enyhe irigységgel pillantott sakkozó, olvasó, vagy beszélgető zárkatársaira, szívesen vett volna részt kötetlen időtöltésükben, azonban mindig hű maradt a tankönyvhöz.

— Már csak néhány hét — vigasztalta magát. — Néhány hét és itt a vizsga...

Igen. Boros István a napokban vizsgázni. Nyolcadik osztályból. Úgy készült rá, mint valami ünnepre. S valóban, ez a nap egész életében emlékezetes lesz. Határák, erős emberi akarat, megszépült célok jelszavai.

ÉLETKEN EL MEG EMLÉKEZTE TEBEN az a nap, amikor először ment iskolába. Nem kisfiú korában történt ez. Akkor még csak irigkedve nézte a falubeli gyerekeket, akik egy szép őszi napon csinos hátiláskával, ünnepélyes arckifejezéssel lépegettek szüleiket erősen kézenfogva az iskola felé. Igen, jól emlékszik... Akkor elosont otthonról, félrehúzódtott egyik kedvenc rejtékhelyére és könyvezett. Fájt, nagyon fájt, hogy nem mehet iskolába. Nem a tudás utáni vágy csalt könnyet szemébe, hiszen akkor még azt sem tudta, hogy mi fán terem az, hanem érzékeny gyermeklelkét ekkor érintette először a megalázottság, mellőzöttség tudata, először döbönt rá, hogy más ő, alázóan más, mint a tehetségesebb gyerekek. Ek-

VIZSGA ELŐTT

kor érezte először teljes súlyával a nincstelenség terhét.

Gyakran ellopított később az iskola közelébe, s elszoruló szívvel nézte a gondatlanul játszódozó, vagy komoly arccal a tanterembe vonuló gyerekeket. Gyakran hallotta a tanteremből kiszűrődő hangokat is és rádöbent arra, hogy egykori játszótársai mindinkább ellavodának tőle, láthatatlan válaszfal húzódtott közéjük, más világba kerültek, számára ismeretlen fogalmak közé, s ő kőnyörtelenül el van zárva ettől a világtól. Ha találkozott régi pajtásaival, néhány szó után megalakadt a beszélgetés. Nem volt közös témájuk. Ha azok iskolába indultak, ő a munka után ment, ha azok vakációztak, ő a szántóföldeken verejtékezett. Az évek pedig szálltak, teltek...

Itt a börtönben sajdultak fel újra ezek a régi emlékek, amikor évekként ezeltől köztölté vele, hogy beiratkozhat az első osztályba. Ha akkor, gyerekkorában tanulhatott volna...! De most? Felnőtt fejjel, meglelt emberként irtózott az iskolabjárás gondolatától.

NEHEZ VOLT, NAGYON NEHEZ volt a kezdet. Nevezetesen gyűlöldött vele néhány felelőtlen zárkatársa, egy-egy gyöngye felelet után elcsúszdott, úgy érezte, hogy meghaladja erejét a gyűlölő feladat. Sokszor elvesztette önbizalmát, de aztán mindig újra és újra nekirugaszkodott. Egyszer aztán, nem adott időpontban, hanem fokozatosan, észrevétlenül oszladozni kezdett a zárkavar, a dolgok rendeződtek, az érthetetlen érthetővé simult. A betűk, azok az ellen-

szenves hangyányi akombukomok, mik évtizedekig olyan konokul elzártak előle minden tudást, lassan kedvezeké, ismerősökké váltak, s vallani kezdtek.

Nem, Boros Istvánt ekkor már nem lehetett volna eltántorítani a tanulástól. Tragikus, egész életére kiható büntetés lett volna az, hogy ha valamilyen oknál fogva elitjék a tanulástól. Valami szepet ismert meg, valamit nagyszerűnek érezte meg az ízet; a korábban csak a külső örömeiket ismerő ember megismerkedett a szellemi élvezettel is.

TELTEK AZ ÉVEK. Újabb és újabb osztályba lépett. A számtalan élestitte elméjét, logikus gondolkodásra tanította, a történelem varázslóként feltárta előtte a múltat, s meg is magyarázta azt, az irodalom csodás világot kapuját nyitotta ki előtte, mit olvasmányaival azóta is nap mint nap tágit, a földrajz kerék egészre rendezte előtte a világ fogalmát, s világrészről világrészre repítette, újabb és újabb titkokat feltárta előtte, a kémia és fizika a huszadik század csodálatára tanította meg, s mindez együttvéve beszélt neki a tökéletesedő emberről, arról a mérhetetlen fejlődésről, mit az emberiség megtett emberrelvalásának és minőségi tökéletesedésének útján...

És közben az egész ember megváltozott. Igazsághoz lett önmagával szemben, s kitágult a látókör, összefüggéseket meglátó, okokat, okozatokat felismerő egy nemcsak a világot tudta már mérni, hanem arra is kész-tette, hogy felvizsgálja önmagát,

múltját, életét. Ez volt a legnagyobb eredmény!

MOST A VIZSGÁRA KÉSZÜL. Uzas izgalommal, alaposan meggyűrözve. Ugyanilyen izgalommal is lelkesedéssel készül a szabadulásra is. Dolgozni, tanulni akar. Most is a börtön-munkahely egyik legjobb dolgozója. Kint az életben is a legjobbak közé akar kerülni, bármilyen munkakör vár is rá. Rájött a munka szíveségére, izére. És amit elkezdett, folytatni akarja. Nem elégszik már meg a nyolc osztállyal, tovább akar tanulni.

Itt, a szombathelyi börtönben kezdte, mint analfabéta. Most vizsgázik a nyolcadikból. Máris kéressel fordult azonban a parancsnoksághoz, hogy mezőgazdasági technikum tankönyveket hozathasson he, hogy tovább tanulhasson. Agronómus akar lenni. Ott munkálkodni, ahol már kisgyermekkorában verejtékezett. Mennyire másként munkára készült mégis! Nem a márnak guruló, fillereket robotoló kisfiú emlékei húzzák vissza a termőmezőkhöz, hanem a tudatos ember munkatárgya ez, aki megfelelő elméleti felkészültséggel akar munkához látni, hogy a megváltozott életkörülmények és termelési viszonyok mellett hasznos, eredményekben gazdag munkássággal szolgálja a társadalmat.

Boros István megváltozott emberként lép majd ki az életbe. Egészebb, céltudatosabb, értékesebb emberként. Ezt a gyökeres változást elősorban a tanulás alapozta meg. Ahhoz, hogy agronómusként munkálkodjon, még több évi tanulás szükséges, kétség azonban már nem merül fel: Boros Istvánnak lesz ereje célja megvalósításához, eléréséhez.

Dezso János elítelt Szombathely

V. Szuszlovot kinevezték az ENSZ főtítkárhelyettesévé

U Thant ENSZ-főtítkári V. P. Szuszlovot, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét, az ENSZ politikai kérdésekkel és a Biztonsági Tanács ügyeivel foglalkozó főtítkári-helyettesévé nevezte ki.

Szovjet-amerikai együttműködés az atomenergia békés felhasználásában

Memorandumot írtak alá Moszkvában az atomenergia békés célú felhasználását célzó szovjet-amerikai együttműködésről az 1963-65-ös évekre.

A memorandum igen széles körű szakembercserét és a két ország tudományos intézetei közötti adatszerítést irányoz elő. Tervebe vetették közös konferenciák megtartását.

Megnyílt az afrikai állam- és kormányfők értekezlete

Hruscsov üzenete az értekezlet elnökéhez

Az Addis Ababa-i Africa Hall imponáns épületében megnyílt harminc afrikai ország államfőinek és kormányfőinek értekezlete. A részt vevő vezetők több mint 200 millió afrikai képviselnek.

Az értekezleten Hailé Szelasszié, Etiópia császára mondott megnyitó beszédet. A vendéglátó ország vezetője, az értekezlet egyik fő szervezője hangsúlyozta az afrikai egység kialakításának szükségességét. — Ez az értekezlet — jelentette ki — nem fejezheti be munkáját anélkül, hogy el ne fogadná az afrikai alapokmányt: nem távozzhatunk el innen az afrikai szervezet megalakítása nélkül. Értekezletünk csak akkor nyerhet igazolást, ha ez az erőfeszítésünk sikerrel jár.

Hailé Szelasszié emlékeztetett arra, hogy az államfői értekezletet előkészítő külügyminiszeri értekezlet decemberben elhalasztotta az afrikai alap-

okmány megszövegezését. A császár kijelentette, hogy az államfői értekezlet kudarcát jelentené, ha követné ezt a példát. Hailé Szelasszié elmondta, hogy a kontinens egységének kialakítása lépcsőzetes folyamat, az afrikai egység alapjait azonban — mint mondták — a mostani értekezleten le kell rakni.

Nyikita Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke üdvözlést küldött az értekezlet elnökének. Az üzenet így hangzik:

„A legmelegebben üdvözlöm az afrikai államfők és kormányfők értekezletének résztvevőit. Ennek a széles körű értekezletnek az összehívása meggyőző eredménye a nemzeti felszabadító forradalmi diadalútjának, amely elsősorban a föld színéről a szégyenletes gyarmati rendszer maradványait és feltárja a né-

pek előtt a szabadság, a béke és a haladás útját.

A szovjet nép Afrika népeivel együtt örül a népek függetlenségének harcban kivívott győzelmeinek, és baráti együttérzéssel követi azokat az erőfeszítéseket, amelyek a győzelem megszilárdítására irányulnak. A Szovjetunió Afrikára országával együtt száll sikkra a gyarmatosítóknak ama kísérletei ellen, amelyeknek célja megőrizni a gyarmatosítók előjogait és megzavarni a fiatal, független államokat gazdasági fellendülésük érdekében és a lakosság jólétének megteremtésében.

A Szovjetunió megértéssel fogadja az afrikai egység gondolatát, amely értekezletük központi kérdése. Mindenkinél, aki híve a békének és a barátságának, együttérzésre és támogatásra talál ennek a gondolatnak a megvalósítása, amely az afrikai népek felszabadító harca során született. Az afrikai egység csak azoknak nincs ingere, akik önző célokat követnek az afrikai kontinensen. A Szovjetunió — mint ismeretes — nem keres semmiféle gazdasági előnyt vagy előjogot Afrikában. Ami politikai érdekeinket illeti, az csupán annyi, hogy a kontinens minden népe éljen szabadságban, függetlenségben és békében. Ez az oka annak, hogy a Szovjetunió lelkesen támogatja az afrikai egység és szolidaritás elérésére irányuló erőfeszítéseket.

Az új Afrika népei annál sikeresebben és teljesebben érik majd el a maguk elé tűzött nemes felszabadító célokat, mennél hamarabb sikerül megvalósítani a Föld általános békéjét és biztonságát, a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének elve alapján, amely elvet hazánk megmásíthatatlanul követ politikájában.

Legyetek meggyőződve arról, hogy a gyarmati rendszer minden formájának végleges felszámolásáért, az állami önállóság megerősítéséért és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért vívott harcukban az afrikai országok, mint eddig is, nemcsak rokon színevre, de baráti támogatásra is találhatnak a szovjet népnél, a szovjet kormánytól.

Egész szívemből kívánom a legjobb sikereket az értekezlet résztvevőinek — fejeződik be a szovjet miniszterelnök levele.

A szovjet kormányfő üzenetét a jelenlevők tapsal fogadták. Felolvasták még Kennedy amerikai elnök, Tito jugoszláv elnök, Nehru indiai miniszterelnök és Liubke nyugatnémet elnök üzenetét is.

Tito elnök beszéde a JKSZ Központi Bizottságának plénümán

A Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottságának teljes ülésén Joszip Broz Tito, a JKSZ főtítkára tartott beszámolót.

Tito hangsúlyozta, hogy a háború vagy béke kérdésében a JKSZ a béke, valamennyi vitás probléma békés megoldása mellett van. Ugyanakkor a JKSZ nem tagadja az osztályharcot, a munkásosztály harcát az egyes országokban.

Jugoszláviának a Szovjetunióval és más szocialista országgal való kapcsolatainak javulásával összefüggésben kiemelte, hogy

e kapcsolatok javulásának nagy és többszörösen pozitív jelentősége van

nemcsak Jugoszláviára és az említett országokra, hanem az egész forradalmi munkás- és haladó mozgalomra.

Nemrég tett szovjetunióbeli látogatásunk alkalmával — jelentette ki — meggyőződhetünk, hogy fennáll a kölcsönös készség kapcsolataink kiépítésére oly módon, hogy fejleszteni fogjuk elsősorban mindazt,

ami megfelel mindkét félnek, és ahol nézeteink azonosak vagy hasonlóak.

legyen szó akár nagy nemzetközi kérdésekről, akár a kétoldali viszonyról.

Budapesten, a magyar vezetőkkel folytatott megbeszéléseiről kijelentette: megállapítottuk a kölcsönösséget kapcsolataink távolabbi felfogásában, leszögeztük a szilárd együttműködés szükségességét.

Tito elnök a továbbiakban hangsúlyozta, hogy kedvező feltételek vannak arra, hogy Jugoszlávia mindjobban kibővítsen és elmélyítse együttműködését a szocialista országokkal, valamint a kommunista és munkáspártokkal.

Beszédében nagy fontosságot tulajdonított a szocialista országok, valamint az egyes országok munkásmozgalmak közötti tapasztalatcserének. Kifejtette, hogy a mások tapasztalatait nem szabad vakon lemásolni, de ugyanakkor ezek a tapasztalatok ösztönözhetnek arra, hogy a szocialista építés bizonyos jugoszláviai problémáira még jobb megoldást találjanak.

„Bármilyen értékesek legyenek is a mi tapasztalataink — hangoztatta —, mi azt a jövőben is csupán az összes forradalmi erők által szerzett tapasztalatok részének tekintjük ugyanúgy, mint ahogy forradalmi mozgalmunk is a forradalmi világmozgalom alkotórésze. Ezt hangsúlyozni kell azért is, nehogy valaki azt gondolja, hogy máris megoldást találtunk valamennyi problémára, és már semmit sem tanulhatunk másoktól. Ezt azért mondom, mert most létrejönnek a feltételei annak, hogy megismerkedjünk a szocializmust építő más országok tapasztalataival, elsősorban a Szovjetunió tapasztalataival.”

A JKSZ plénuma határozatilag jóváhagyta J. Broz Tito referátumát. A határozat megállapítja, hogy a referátumban kifejtett tételek irányvonala és útmutatást jelentenek a Jugoszláv Kommunista Szövetsége további munkája számára.

300 000 vásárlatógató tekintette meg az újvidéki mezőgazdasági kiállítás magyar pavilonját

Joszip Broz Tito, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Központi Bizottság elnöke, kíséretével együtt megtekintette az újvidéki mezőgazdasági árumintavásárt.

A látogatás alkalmából Tito elnök és felesége, valamint Alekszandar Rankovics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke; Otmár Krejacics nemzetvédelmi államtitkárhelyettes, Szevan Doronyszki, a vajdasági tartományi nemzetgyűlés elnöke, valamint Gyurica Jokics, a vajdasági végrehajtó tanács elnöke felkeresték a vásár magyar pavilonját.

A magas rangú vendégeket Szabó Miklós, a Földművelésügyi Minisztérium pavilonjának igazgatója, valamint a belgrádi magyar nagykövetség munkatársai fogadták. Tito köztársasági elnök és más vezető jugoszláv személyiségek elismerőleg nyilatkoztak a pavilon kiállított tárgyairól.

Az újvidéki mezőgazdasági árumintavásár vasárnap este becsukta kapuit; a Földművelésügyi Minisztérium pavilonját 300 000 vásárlatógató tekintette meg.

Folyik a „csövita” London, Bonn és Washington között

Rendkívül heves felháborodást keltett Londonban a nyugatnémet kormány újabb támadása Anglia ellen azon a címen, hogy az angolok „nem tartják meg a NATO határozatát, amely tiltja az acélszövevények szállítását a Szovjetunió felé”.

Bonnban azt várják, hogy egy angol cég, a South Durham Co, hamarosan 30 000 tonna acélszövevény szállításáról köt szerződést a Szovjetunióval. Heath főpécsettör néhány nappal ezelőtt figyelmeztette Blizdorf londoni nyugatnémet nagykövetet:

A NATO-tanács határozata csak javaslat volt és nem tilalom, Anglia kezdetől fogva hangoztatta, hogy nem tartja magára nézve kötelezőnek a határozatot;

továbbá, hogy nincs olyan törvény, amely az angol kormányt felhatalmazná, akadályozza meg angol cégek ilyen természetű ügyleteit.

Elzdorf nagykövet erre Bonnba repült, hogy figyelmeztesse kormányát, kerülje az angol közvélemény ingerlését. Úgy tudják Londonban, hogy mindezek ellenére Schröder bonni külügyminiszter — akinek állítólagos angol barátságára London türes légvárakat épített — megághoz kérte Sir Frank Roberts angol nagykövetet, és ultimátumszerű hangon közölte vele:

Bonn elvárja, hogy Ang-

lia pontosan megtartsa a NATO exporttilalmát, majd megfenyegette, hogy ellenkező esetben panaszt emel Anglia ellen a NATO-tanácsnál.

Talbot, a Durham vállalat vezérigazgatója kijelentette, hogy cégének képviselője tíz nappal ezelőtt tért vissza Moszkvából, ahol tájékozódott a Szovjetunió kívánságai felől acélszövevények szállítása tekintetében, és ennek alapján a cég pályázatot hirdetett nagy átmérőjű csövek szállítására.

A Daily Express szerint az Egyesült Államok nagy acélszövevény-megrendeléseket ígért az angol kormánynak, ha megtiltja a csövek szállítását a Szovjetunió felé, de az ígértből nem lett semmi.

A Statist című angol lap hangoztatja, a bonni kormány nagyon jól tudta, hogy az acélszövevény-szállítási ügyletet, amelynek visszautasítására kényszerítette a Ruhr-vidéki cégeket,

Anglia fogja megkapni, ezért nem kell törődni a „Hítségző Albion” ordításokkal,

amelyekre már most előre köszörik törökukat a Rajna partján. Az exporttilalom stratégiai indokolása egyáltalán nem meggyőző. A lap hangoztatja, teljes mértékben támogatja az angol kormányt, ha fittyet hány a bonni és a washingtoni macskazenének.

Kodály Zoltán az amerikai művészeti akadémia tiszteletbeli tagja

Kodály Zoltánt az amerikai művészeti és irodalmi akadémia tiszteletbeli tagjává választották. Az intézet szóvivője bejelentette, vele együtt öt további művészt, illetve író-t választottak a tengeren túlról az akadémia tiszteletbeli tagjává, hogy erősítsék idegen országokkal a kulturális kapcsolatokat.

A Thorndyke-házaspár szovjet kitüntetésé

Az NDK-beli híres filmrendező házaspár, Annelie és Andrew Thorndyket a Szovjetunió kormánya az orosz csoda című kiváló dokumentumfilmjéért Lenin-renddel tüntette ki. A kitüntetés nagy örömet okozott az NDK fővárosában, s igen sokan, köztük Walter Ulbricht és más vezetők gratuláltak a jelenleg Moszkvában tartózkodó Thorndyke-házaspárnak.

VILÁGHÍRADÓ

A SVÉD KORMÁNY MEGHIVTA NYIKITA HRUSCVOVOT SVÉDORSZÁGBA. Nilsson svéd külügyminiszter szovjetunióbeli látogatásának befejeztével közleményt adott ki.

A közlemény rámutat: a külügyminiszter és a szovjet hivatalos személyiségek között folytatott megbeszélések során az az egyöntetű vélemény jutott kifejezésre, hogy a hagyományos semlegességi politika, amelyet Nilsson szerint Svédország továbbra is követni szándékozik, előmozdítja Európa északi részének nyugalma és biztonságát.

A közlemény hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió és Svédország kapcsolatai kedvezően fejlődnek. A külügyminiszter megbeszélést folytatott Hruscsov szovjet kormányfővel. Ennek során a tárgyaló felek kölcsönösen leszögezték azt a reményüket, hogy a Szovjetunió kormányfője hivatalos látogatást tesz majd Svédországban. A látogatás időpontját később, diplomáciai úton határozzák meg.

Nilsson svéd és Gromiko szovjet külügyminiszter megvitatta azt a kérdést, hogyan fejleszthetnék tovább Svédország és a Szovjetunió kereskedelmi, kulturális és tudományos kapcsolatait. Megegyeztek abban, hogy idejében kidolgozzák a két ország hosszú lejáratú kereskedelmi egyezményét, amely az 1965-től kezdődő időszakot öleli majd fel.

Nilsson tizenkét napos hivatalos látogatása befejeztével elutazott a Szovjetunióból. Elutazásakor kijelentette: ez a látogatás kétségtelenül elősegíti a Svédország és a Szovjetunió közötti kölcsönös megértés megszilárdulását, a két ország barátságának fejlődését.

FELBOCSÁTOTTÁK MOSZKVÁBAN A KOZMOZS—17-ET. Moszkvában hivatalosan bejelentették, hogy az 1962. március 16-án közölt tudományos kutatóprogramnak megfelelően, szerdán reggel felbocsátották a Kozmosz—17. mesterséges holdat.

A mesterséges hold pályájára tért; a Földet 94,82 perc alatt kerüli meg; maximális Föld-távolsága (apogeuma) 788 kilométer, minimális távolsága (perigeuma) 260 kilométer. Az Egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 49 fok 02 perc. A szputnyik a tudományos kutatóberendezéseken kívül 20 005 megahertz frekvenciával működő rádió-adóállomást is magával visz.

A szputnyik tudományos felszerelése kifogástalanul működik. A koordinációs számítóközpont feldolgozza a szputnyik által folyamatosan szolgáltatott értesüléseket.

ANGOL TUDÓSOK BIRÁLTJÁK AZ AMERIKAI MAGASLÉGKÖRI ATOMROBBANTÁSOKAT. Több angol lap foglalkozik a brit tudós szakértő bizottság hivatalos jelentésével, amely élesen bírálja az Egyesült Államok magaslégkörü atomrobbantási kísérleteit. A vezető angol tudósokból álló hivatalos bizottság jelentésében azt javasolja, hogy bármilyen, a világűrben tervezett kísérletet végrehajtása előtt vitassanak meg nemzetközi tudományos értekezleten.

A Scotsman rámutat. Az amerikaiak most megismételték egy már korábban elkövetett bűnüket: 400 millió részt juttattak el a világűrbe.

A Glasgow Herald Szabotázs a világűrben című cikkében rámutat, hogy tudósok már korábban jelezték, a magaslégkörü amerikai atomrobbantások súlyosan zavarják majd a tudományos kutatásokat a rádió- és televíziós megfigyeléseket, s megrongálják az időjárás-megfigyelés céljából felbocsátott mesterséges holdakat. Az angol szakértő bizottság jelentése teljes mértékben alátámasztja az aggodalmak jogosságát.

A Birmingham Post örömdetesnek tartja, hogy az angol szakértő bizottság ilyen félreérthetetlenül ismertette álláspontját a nemzetközi tudományos világgal a magaslégkörü atomrobbantási kísérletek kérdésében.

AMERIKAI TILTAKOZÁS ELLENÉRE KUBAI CUKOR ÉRKEZETT ANGLIÁBA. Szovjet hajó érkezett a Temze torkolatába 1000 tonna kubai cukorral, amit két további rakomány követ majd.

A szovjet rakomány megérkezését heves angol-amerikai diplomáciai csata előzte meg a színpalak mögött. Az Egyesült Államok kormánya minden követ megmozgatótt, hogy elfojtsa Kuba cukorexportját, s megakadályozza a Szovjetuniót a kubai külkereskedelm megsegítésében. Előterjesztéssel élt Londonban az ügylet ellen. Angliának azonban az az álláspontja, nem áll jogában, sem érdekeiben, de szándékában sem, hogy megakadályozza a kereskedelmet olyan országgal, amellyel nincsen háborúban.

Cooper sajtóértekezlete úrutazásáról

Cooper amerikai űrhajós vasárnap Honoluluból megérkezett Capo Canaveralbe. A rakétatámaszpont közelében, Cocoa Beachben megtartotta előre jelzett sajtóértekezletét.

Tájékoztatta az újságírókat úrrrepülésén szerzett benyomásairól, élményeiről. Beszámolt az űrhajó automatikus stabilizáló és ellenőrző berendezés-

nek elromlásáról. Amikor a hibát jelentette a földi irányítóállomásnak,

utasítást kapott, hogy kézi vezérléssel kormányozza vissza űrhajóját a Földre.

Közölte, hogy ez a feladat nem okozott nagy nehézséget számára.

Cooper úrutazása közben 5—6 óráat aludt. Újjait sisakjának szíjával rögzítette, nehogy alvás közben hozzáérjen a műszerekhez. Alvását megzavarta, hogy űröltözéke nagyon felmelegedett.

Cooper is látta azokat a szentjánosbogárhoz hasonló fényvillanásokat, amelyeket először Glenn érzékel tavaly februárban tett úrutazásán. Társaitól eltérően Cooper úgy vélekedett, hogy ezek nem hópehelyek, vagy jégkristályok, hanem az űrhajó hőlégsugárgas motorjából kiszálló kicsiny szikrák voltak.

Ezután röviden beszámolt arról is, hogyan érezte magát leszállása után. Elmondotta, hogy a Kearsarge hajó fedélzetére lépve „remek érzés” fogta el, de később, amikor az orvosok megmérték a vérnyomását, szédülni kezdett. Ez a kábulat néhány másodpercig tartott.

Az AP hírigyűnökség közli, hogy az amerikai űrhajózási hivatal kiállított 11 olyan fényképet, amelyet az űrhajós repülés közben készített.

Az egyik leglátványosabb fénykép a Himalája vonalait ábrázolja.

Több fénykép készült Ázsiáról, Afrikáról, az Atlanti-óceánról, a Csendes-óceánról és egyes szigetekről.

A TASZSZ az amerikai sajtóra hivatkozva, újabb részleteket közöl Cooper úrrrepüléséről. Egyebek közt megjegyzi, hogy mint a Kearsarge repülőgép-anahajóról érkezett közleményekből kitűnik,

Coopernek komoly nehézségei voltak a táplálék és a víz felvételénél.

Cooper orvosai elmondották, hogy az űrhajós az úrrrepülés idején hét fontot (3,18 kg) veszített súlyából.

Kennedy táviratban mondott köszönetet Hruscsovnak Cooper űrhajós sikeres úrrrepülése alkalmából kifejezett jókívánságaiért. Az elnök kifejezte azt a reményét, hogy a Faith 7. repülése fontos állomással lesz a világűr békés meghódításának útján.

A Minisztertanács és a SZOT határozata az üzemi tanácsokról

A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége foglalkozott az üzemi tanácsok munkájával. A kormány és a SZOT elnöksége megállapította: az üzemi tanácsok mindazoknál a vállalatoknál, ahol működésük fontosságát felismerték és tevékenységüket megfelelően támogatták, a vezetés hasznos segítőivé váltak. Eredményesen bekapcsolták a dolgozókat a vállalat igazgatásába, a gazdasági munka segítésébe és ellenőrzésébe. Sok vállalatnál azonban a vezetők nem ismerték fel az üzemi tanácsok jelentőségét, nem igényelték segítségüket, s így a tanácsok nem tölthették be szerepüket. Munkájuk kibontakozását az is akadályozta, hogy viszonylag nagy létszámuk miatt az eléjük kerülő kérdésekkel nem mindig tudtak érdemlegesen foglalkozni.

A Minisztertanács és a SZOT elnöksége az üzemi tanácsok eddigi működését mérlegelve, úgy látja, hogy rájuk, mint az üzemi demokrácia és a munkás-önigazgatás szervezetre, a jövőben még fokozottabb mértékben van szükség. Figyelembe véve a munkájukat akadályozó szervezeti körülményeket és az ipari átszervezésből adódó új helyzetet, tevékenységüket a jövőben úgy célszerű kialakítani,

hogy kisebb létszámú testületként, a szakszervezeti bizottság közvetlen irányításával, mint választott szervek tevékenykedjenek.

A kormány és a SZOT elnöksége közös határozatot hozott az üzemi tanácsok munkájáról. A határozat szerint a tanácsok tagjait a dolgozók évenként, az első negyedévi termelési tanácskozásokon választják meg azoknál az állami ipari termelővállalatoknál, bányákban, állami mezőgazdasági vállalatoknál, valamint a MÁV és a posta termelő-, javítóvállalatainál, ahol szakszervezeti bizottság működik. Hoznak létre üzemi tanácsot az ipar középfokú irányító szerveinél, az intézményekben, a hivatalokban és az ipari nagyvállalatok központjában.

Az üzemi tanács 11-31 tagból áll; tagjait ugyanaz a jogvédelem illeti meg, amelyet a Munka Törvénykönyve a választott szakszervezeti tisztségviselők számára biztosít.

Az üzemi tanácsokat az idén az új határozat alapján már a harmadik negyedévi termelési tanácskozásokon meg kell választani; megbízatásuk 1964. december 31-ig szól.

Túteljesítettük a tavasziak vetéstervét

Jól fejlődik a búza, az őszi árpa, kalászol a rozs, buján nő a rétek, legelők füve

Nehéz körülmények között: tetemes őszi „adóssággal” és körülbelül háromhetes késéssel indultak idén a tavaszi munkák. Május közepéig mégis, csaknem mindenütt az országban elérték az időszaoknak megfelelő helyzetet.

A Földművelésügyi Minisztérium illetékesei tájékoztatásul közölték, hogy a mezőgazdasági üzemek május közepéig a növényfélék többségénél teljesen befejezték a vetést. A belvizes területeken kúpusztult ősziárpa- és búzavetések helyett tavaszi árpát, zabot, burgonyát, napraforgót, cukorrépát vetettek, s még vetnek rövid tenyészidejű kukoricát, kölest, szudáni fűvet és egyéb, nagy tömeget adó takarmánynövényeket. A tavaszi árpa vetési előirányzatát 20. a zabot 18 százalékkal teljesítették túl, borsóból kerekén 52 000, burgonyából 25 000 holddal több a vetés, mint a múlt év hasonló időszakában volt. Lucernából országosan 20 000 holddal teljesítették túl a vetési előirányzatot.

Kedvezett az időjárás is: a bőséges téli csapadék, a jó áprilisi-májusi esők kedvező feltételeket teremtettek a morzsalékos magúgy készítésére, valamint a kikelő zsenge növények erőteljes fejlődéséhez. Ennek, és a szokottnál jobb minőségű munkának köszönhető, hogy a tavaszi vetések általában jól indultak: főleg a kukoricánál, a napraforgónál

és a cukorrépánál tapasztalható ez.

Az őszi gabonafélék a vártnál kisebb veszteséggel vészeltek át a kemény telet, csupán az észak-keleti vidékeken ritkább a növényállomány a kivánsatosnál. Jól vizsgáltak fagyűrűsből a nagy termőképességű szovjet búzafajtákat, de az olasz fajtákat illetően sincs ok aggodalomra. A búza- és ősziárpa-vetések, különösen a Dunántúlon szépek, a rozs nagy része pedig kikalászolt.

Buján, gazdagon nő a fű a réteken, legelőkön, ami a szorkásosnál nagyobb téli készleket gyűjtésére ad lehetőséget. A lucerna első termése ugyan-

csak dús. Több vidéken — helyesen —, máris lekaszálták a lucernatáblákat, így a nagy tömeg mellett kitűnő minőséget nyertek, s a korai sarjadzás bő második termést ígér.

A soron levő sürgős feladatok között említették meg a minisztérium szakemberei a kapásnövények sarabolását, a cukorrépa egyelését, és a helyenként szükséges növényvédelmi munkák megszervezését. Hangsúlyozták: a tavaszi vetéssel alapot teremtettek a jó termésre, most minden erőt a növényápolásra kell mozgósítani, hogy a kezdeti előnyt megtartva, a jó termésig el is jussunk.

A gyarmati sorból felszabadult népek megsegítése és az orvosképzés a világegészségügy előterében

Dr. Simonovits István nyilatkozata az ENSZ genfi értekezletéről

Dr. Simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese, az egészségügyi világszervezet tizenhatodik genfi közgyűlésén részt vett magyar küldöttség vezetője, hazaérkezése után nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

A gyengén fejlett országoknak nyújtandó segítség két fő problémája foglalkoztatta különösen a világszervezetet: a maláriaellenes küzdelem és az

orvosok, egészségügyi szakembélyzet képzése, hogy ezeknek az országoknak minél előbb legyenek megfelelő számban saját szakemberei. A maláriaellenes küzdelemet tíz évvel ezelőtt indította meg a világszervezet. Akkor évente 300 millió ember szenvedett ebben a súlyos betegségben, ma 150 millió. Ezek a számok az elért óriási eredmény mellett az előttünk álló feladat nagyságát is érzékeltetik.

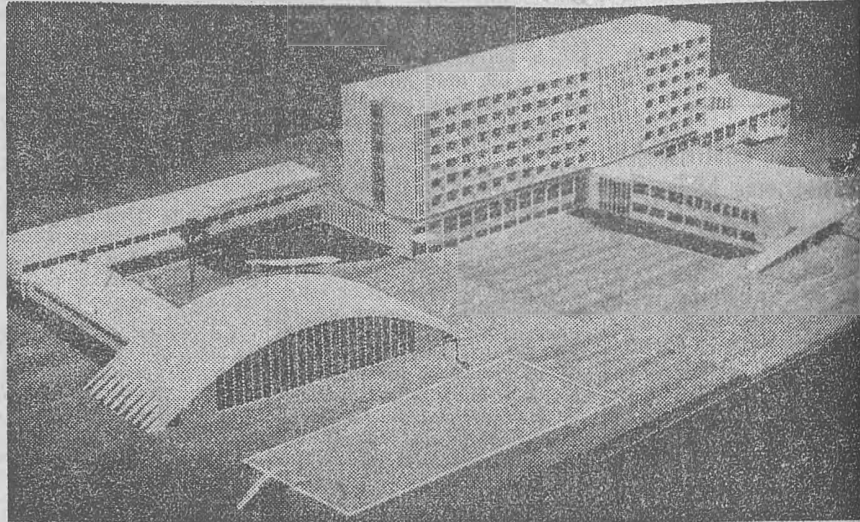
Sok szó esett a vitában a gazdasági és a szociális helyzet, valamint az egészségügy színvonalának összefüggéseiről. Egyrészt olyan értelemben, hogy a gazdasági és szociális helyzet mélyreható átalakítása nélkül nem javíthatók az egészségügyi viszonyok, másrészt a széles néprétegeket sújtó járványok — mint a malária — egyben hátráltatják az illető ország gazdasági fejlődését is.

A magyar küldöttség hosszabb szünet után most vett először részt a világszervezet munkájában — folytatta dr. Simonovits István. Meglepetésként hatott az a szívélyesség, amellyel a magyar küldöttséget fogadták. A világszervezet vezérigazgatója például az új tagok üdvözlése után meleg szavakkal fejezte ki örömét, hogy Magyarország küldöttsége ismét részt vesz az egészségügyi világszervezet munkájában. A beszélgetések, a szűkebb körű fogadások is mind arról győzték meg bennünket, hogy a világszervezet tagjai őszintén érdeklődnek a magyar egészségügy kérdései iránt.

Számos látogatást helyeztek kilátásba, többek között a WHO vezetősége és Subandrio asszony, az indonéz küldöttség vezetője készül hozzánk ellátogatni. A plenáris és bizottsági üléseken több ízben felszólaltunk, és kifejeztük, hogy Magyarország lehetőségeihez mérten kívessz részt a világszervezet munkájában, a kevésbé fejlett népek egészségügyi támogatásából.

HÉTRŐL HÉTRE

Júniusban átadják a Szaktanács hajdúszoboszlói üdülőjét

A tervezettnél fél évvel hamarabb, június 30-án átadják rendelkezésének a Szaktanács hajdúszoboszlói 300 ágas gyógyüdülőjét. A csaknem 70 hektáros, ásványi anyagokban bővelkedő hőforrás vizét négykilométeres föld alatti vezeték juttatják az épületbe; bentlalt betegek a gyógyulást kitűnő saját fürdőjei használhatják.

Korányi-émlékkülés az Akadémián

A CIGARETTA ELLEN hadjáratot indítottak az angol orvosok, s azóta a pipák ára 50-60 százalékkal emelkedett Angliában. Orvosi vélemény szerint ugyanis a pipázás és a szivarozás nem olyan ártalmatlan, mint a cigarettázás. Az új pipások között feltűnően sok a nő.

A TERMELOSZÖVETKEZEZETEK gépellátására és a mezőgazdasági géppark alkatrész-szükségletének biztosítására gépjármű épül az idén Budapesten és Hódmezővásárhelyen; Nyíregyházán alkatrészellátó vállalatot szerveznek.

REKORD a magyar kertgazdaságban: egy-másfél hónap alatt 35 000 hold szőlőt, gyümölcsöt telepítettek ország-szerte a termelősövetkezetek és állami gazdaságok.

A PÉLDÁTLAN SZÁRASÁG miatt, napi négy órára kellett korlátozni a vízszolgáltatást Hongkongban. Bár a kormány jelentősen több vizet vesz át Kínától, Japánból is szándékozik hajókon ivóvizet hozatni, mint hatvan évvel ezelőtt, így hasonló aszály idején történt.

ÜTTÖRÓVASUTAT terveznek a Mecsek gerincére. Az üttörővasút eddig kiépült fél kilométeres szakasza a mecseki állatkertet a Vidámparkkal köti össze. A terv szerint ennek vonalát meghosszabbítják, felveszik a Misinatetőre, majd onnan tovább az orfiabalgéti üdülőközpontig.

PÉCSETT BEKAPCSOLTÁK a tízezredik fogyasztót a gáz-hálózatba. Evente átlagosan 800-900 lakásba vezetik be a gázt a városban.

Korányi Frigyes halálának 50. évfordulója alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia orvostudományi osztálya, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete és az Országos Békatanács emlékkülést rendezett az Akadémia dísztermében.

Rusnyák István, az Akadémia elnöke megnyitó szavában hangoztatta, hogy a két Korányi — apa és fiú — iskolája, amely az egész magyar orvostársadalomra kiterjedt, emlékezik nagy mesteréről. Ezután Babics Antal akadémikus mondott emlékbeszédet Korányi Frigyesről.

A FŐVÁROSI ALLATKERT akváriumának egyik medencéjébe száz fiatal angolna költözött. Az érdekes állatokat az Országos Halászati Felügyelőségtől kapta az állatkert.

ÉVENTE HÉTEZER EMBER ÉLETÉBE KERÜL a könnyelmű száguldozás az angol országutakon. Az otthoni balesetek következtében viszont összesen nyolcezeren halnak meg évente. A legutóbbi évtized statisztikái háborús veszteséggel felérő „vércsapást” mutatnak: 250 000 ember vesztette életét balesetek folytán.

KECSKEMÉTEN a nagyarányú városrendezés során megszüntetik a régi köztemetőt. A város nagy szülőitének, Katona Józsefnek bronzkoporsóját a napokban emelték ki, és vitték át az új köztemető díszsírhelyére.

A BALI SZIGETÉN lelték Agung vulkán, amely március közepén, csaknem kétezer ember halálát okozta, ismét működik. Az újabb kitörés következtében egy község teljesen elpusztult, és tartani lehet tőle, hogy a halálos áldozatok száma jelentős.

LEÜSZTATJÁK A NILLIUSON — Albert Caquot francia akadémikus terve alapján — az asszuáni gátépítés miatt vesztélyeztetett Abu Szimbeli templomokat. A templomok alapjait szolgáló sziklafalat levágták, acéllapot helyettesítésként, betongyűrűvel keretkezve a betonfalak körül medencéket vájtak, amelybe vizet szivattyúznak, és így a hajók a szolgáló sziklatömböt a templomok új telepítési helyére úsztatják. A munkálatok 25 millió dollárba kerülnek.

TIZENHAROM feketehimul megbetegedést észleltek az utóbbi hetekben Svédországban. Ha további fertőzés terjed, Stockholm egész lakosságát érintik; a stókek fővárosában eddig 80 személyt különítették el fertőzés gyanúja miatt.

NÉGYSZÁZÖTVENMILLIÓ forint beruházással gyarapodnak az idén a Bács megyei közös gazdaságok — közölte az országgyűlési képviselők Bács megyei csoportjának ülése Tompa Béla, a megyei tanács elnöke helyettese.

ELSO IZBEN REPÜLT az egyedül egy nő a Csendes óceán. Betty Miller kétmotoros repülőgéppel 51 óra 10 perc alatt jutott el Oaucklandból az ausztráliai Brisbane repülőtérre.

179 867 lakás épült az elmúlt három évben

Az 1960. január 1-i népszámlálás csaknem félmilliárd alapadatának feldolgozása az előzetes programnak megfelelően történik. Az elektromos és elektronikus gépek segítségével az elmúlt években sok érdekes vizsgálatot végeztek el, amelyek eredményeit eddig 26 kötetben adták közre.

A népszámlálással egyidejűleg — mint ismeretes — a lakásokról és az épületekről is összegyűjtötték a legfontosabb adatokat, ezekről a népszámlálás július elején megjelenő 27. kötetében adnak számot.

1960. január 1-én 2 467 000 lakás volt az országban. A statisztikából kiderül, hogy a lakások nagyság és szobaszám szerinti összetétele is jelentősen javult. A lakások 62,2 százaléka volt egyszobás az összesítés idején, sokkal kevesebb, mint 1949-ben, a kétszobások száma pedig 600 ezerrel 900 ezerre növekedett.

Kétszer annyi lakásban volt villanyvilágítás, mint 1949-ben,

373 ezer lakásba pedig be van vezetve gáz. A társbérleti lakások száma 7000-rel csökkent; a két népszámlálás közötti időszakban; 83 ezer lakásban volt albérlet, és 27 ezerben ágybérlet.

Az újabb statisztikai felmérésekből kiderül, hogy az utóbbi három évben soha nem tapasztalt mértékben növekedett a lakásépítés üteme Magyarországon. 1949-től 1956-ig évenként átlagosan 34 000 lakást adtak át. Az elmúlt három évben az évi átlag megközelítette a 60 000-et. A legtöbb lakást — 67 527-et — 1961-ben építették. Az előzetes adatok szerint 1960, 1961 és 1962-ben összesen 179 867 lakás készült el, ebből 94 224 községekben, 50 112 a városokban, 35 531 Budapesten. Az építkezések aránya csak 1962-ben fordult a városok javára, ekkor már az összes lakások 52,5 százaléka Budapesten vagy a vidéki városokban épült fel.

Az új lakások döntő többsége — 106 274 — kétszobás.

Tovább javult a laksűrűség is, 1963-ban 100 lakásban átlagosan 329 ember él (1949-ben 366).

A statisztikusok kimutatásai szerint az építkezések nagy része állami támogatással történt. Állami beruházásból három év alatt 59 000 lakást emeltek, s csaknem ugyanennyire adott hosszútávú kölcsönt, mintegy 2,8 milliárd forintot az Országos Takarékpénztár.

REJTVÉNSAROK

VÍZSZINTES: 1. 110 évvel ezelőtt született Vincent van Gogh holland festő. Ezt a képét 1887-ben festette. 14. Vissza: zamat. 15. Munkatárs. 16. Nyitó. 17. Balatonon intező bizottság. 18. ÖMÖ. 20. Védett. 22. Mező. 24. Helyrag. 25. Női név. 27. Fegyverzet. 29. KT. 31. Rézszó. 32. Máriauskál (-). 35. Betegség. 37. Elhalasztó — régiesen (határidő). 39. Nyomolenez (nyomd.). 41. Vissza: híres operett-szerző (Leo). 43. Vonatkozó névadás. 45. Női név. 47. Mezőgazdasági eszköz. 48. Személyes névmás. 50. Deszka. 53. UH. 54. Fontos anyag a szervezetben. 56. Fuvallat. 58. Eszaki városból való. 60. A megjelölés. 62. Nulla. 64. Irodai beosztott (-). 66. Arnyékos hely. 68. Tánc. 70. Kályhamárka. 71. Helyesítés. 73. Dunántúli községből való. 75. Szólótámasz. 76. Vissza: régi római pénz. 78. Vár. 80. Szlovákiai város. 82. DTZS. 83. Kárt okoz. 85. Azonos nevű leányok. 87. Szovjet nép. 89. Rokonbetűk. 90. Sok időt töltött itt van Gogh.

FÜGGŐLEGES: 1. Híres van Gogh-kép. 2. Olasz fürdőhely. 3. Kötőszó. 4. Mondatrész. 5.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14		15					16				17	
18		19	20				21		22		23	24
25		26		27			28		29		30	
31			32		33			34		35		36
37				38		39		40		41		42
		43			44		45			46		47
48	49		50			51				52		53
54		55		56	57		58				59	
60			61		62			63		64		65
66			67		68			69		70		
				71		72		73		74		75
76	77		78			79		80		81		82
83		84		85			86		87		88	89
								90				91
												95
												99
												95

Róza is van ilyen. 6. ... a kút aljág. 32. Nagy eposz. 34. Forgatómanó. 36. Fényképész-kellék. 38. Sok képet festett itt van Gogh. 40. Diszert. 42. Van Gogh-alkotás. 44. Elborít. 46. Üsszedől. 49. Idős asszony. 51. Egyfajta fémvel bevont. 52. Görög betű (-). 55. Avitt.

57. Folyók. 59. Pest m. község. 61. Rossz befejezés (!). 63. Hallványok (ék-h.). 65. Után. 67. Női név. 69. A víz elzáró. 72. Gyapardó. 74. Reszeges, de csak részben (!). 77. Angyalrang. 79. DAB. 81. AAB. 84. Varrószék. 86. Fordított szerszám. 88. Kérdőnévmás.

A BNV-RŐL JELENTJÜK

REFRAKTORLÁMPA

Nem sarlatánok misztikus bejűző szerszáma a refraktorlámpa. A járműforgalom növekedésével párhuzamosan az az igény, hogy a lakott területeken kívül az országutakat is meg kell világítani. Nem mindegy azonban, hogy milyen betűvel, a refraktorprizma, ostorveles higanygőzlámpa eleget tesz minden követelménynek. Lényege egy prizmas üvegbúra, amely a higanygőzlámpa fényét megfe-

lelő sávban irányítja a földre. A hasonló energiát igénylő izólámpánál háromszor több fényt ad. Fényhatását még fokozza az is, hogy meghatározott pontra esik a sugarak nagy többsége. Kevesebb lámpaszlopot kell felállítani és a járművezetőket sem zavarja fénye. Kísérletképpen az épülő korszerű gyorsforgalmi autótút Budapest—Törökbálint közötti szakaszán szerelik fel.

140 új találmány

A Találmányi Hivatal a Budapesti Nemzetközi Vásáron ebben az évben 140 új magyar találmányt mutat be. A bemutatott találmányok mindegyikét a múlt, 1962-es évben valóították meg. Tasnády Emil, a Találmányi Hivatal elnöke

a sajtótájékoztatón elmondta, hogy a kiállításnak kettős a célja. Résztint a magyar szakemberekkel szeretnék megismertetni az új találmányokat, másrészt a külföldi szakembereknek szeretnék bemutatni az új találmányokat és a

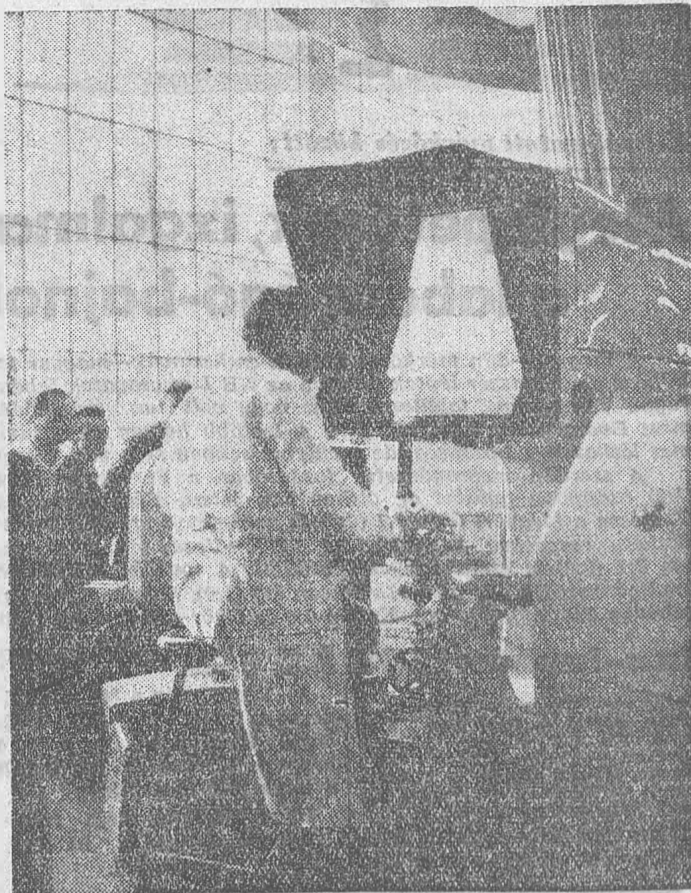
bemutató után ezek szériagyártására szívesen kövénének kereskedelmi szerződéseket. A Találmányi Hivatal pavilonjában bemutatásra került a győmői Vas- és Fémipari Ksz által gyártott vibrátor, amelyet a malomiparban használhatnak fel.

4 év alatt 4-szeres termelés

A Prés- és Kovácsoltárugyár kiállítási darabjaival a csarnokban és szabad téren is találkozhatunk. A belső kiállításon 4 darab kis stabil Diesel-motort láthattunk, amelyet stabil erőgépek meghajtására használnak, főként a mezőgazdaságban.

Szabad téren helyezték el az úgynevezett ipari szerelvényeket, vagy pontosabban csövezeteki elzáró szerelvényeket. A különböző fajtájú szerelvények alkalmasak hideg-melegvízes csövelhez, de készítenek olyan szelepeket is, amelyek anyaga kőzömbs a gőzre, gáz-

ra és egyéb hatóanyagokra. Nagy az érdeklődés a vásáron a saválló szelepek iránt is. Ez érthető, hiszen az iparban szinte mindenütt felhasználásra kerülnek a PRÉKO ipari szerelvényei, amelyeknek gyártását ezelőtt négy esztendővel vette át a vállalat azzal a céllal, hogy felfejeleszi a termelést. Az elmúlt négy évben négyeszeresére növelték az ipari szerelvények gyártását. Jelentős ez azért is, mert az a cél, hogy az eddig importált ipari szerelvények helyett a PRÉKO biztosítsa a hazai igények teljes kielégítését.

A Szerszámgyártó Intézet optikai készüléke

Mindentudó műtőasztal

Az orvosok megcsodálják a Kórházi Berendezések Gyáranak új műtőasztalát. Gombnyomásra lábvezérléssel, elektromos-hidraulikus berendezések segítségével minden irányban könnyen mozgatható. Az orvos műtét közben röntgenfelvételeket készíthet szükség esetén, majd átvilágíthatja a leletet. A képet televíziósérnyőre továbbíthatják. A kilenc nagyszínyerű műtőlámpába beleépítettek egy televíziós felvevőkamerát, hogy az orvosnövendékek a szomszéd teremben figyelmenmel kísérhessék a műtőteket.

Az orvostudományt szolgáló érdekesség a mindössze 15 dekagramm súlyú URH-adó, amelyet a beteg magával visz. s ez sugározza szív működéséről a mozgás közben észlelt EKG-adatokat.

A Csepel Autógyár sivatagi tehergépkocsija

A szovjet polgári légiforgalom újdonságai

A Ferihegyi repülőtérre érkezett a Budapesti Nemzetközi Vásár két sztárja, a szovjet polgári légi közlekedés két újdonsága, a TU-124-es és az AN-24-es repülőgép.

A Moszkva—Budapest távolságot a TU-124-gyel két óra alatt tettük meg — tájékoztatta az újságírókat Sz. M. Jeger, Lenin-díjas repülőkonstruktor. — Ez a gép a világ egyik leggyorsabb utasszállítója, óránkénti utazósebessége 800—900 kilométer, maximális sebessége 1000 kilométer. A 44 személyes repülőgép egyik legértékesebb tulajdonsága, hogy az addigi géptípusoktól ellérően, rosszabb időjárási és talajviszonyok között, szükség esetén füves pályára is leszállhat.

Az AN-24 Ferihegyen

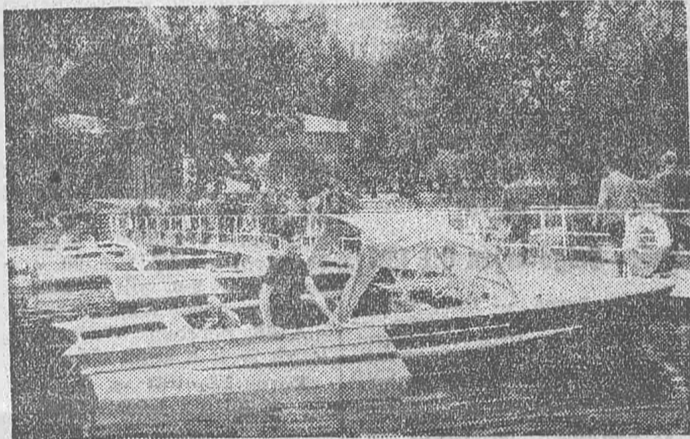
AZ 50. ÉVES ORION

Nagy sikert aratott az Orion-gyár júliete, amellyel bemutatja ötvenéves pályafutásának első rádiótermékét, s a legkorszerűbb gyártmányát.

Nagy a sikere az AT-550-es televí-

zióknak. Eddig a képcső dobozába süllyesztve sugározta a műsort, most előtérbe került, és olyan ki-képzést kapott, mint egy mozivászalon. Az 59 centiméteres képcső legalább negyed-

vel nagyobbak látszik így. Bemutatkozott az első URH-sávós tranzisztoros táskarádió. Több ipari televíziós szerkezetet is láttunk. Az ügyes magyar berendezéseket külföldön már használják.

A Magyar Hajó- és Darugyár váci gyáregységének túracsonákja

Vezessünk könnyebben!

A városi autóbussz irányítója nyolc-tíz óra alatt legalább másfél ezerszer vált sebességet, mindannyiszor le kell nyomnia a váltáshoz szükséges kuplungpedált. Az autópavilonban látható új ATRA hidromechanikus szerkezet mentesíti a vezetőt ettől a munkától. Sőt! A kuplungpedált ezentúl szükség-telen!

Néhány szót működéséről. A motor erejét forgólapátok adják át az olajnak és ez a járóműhöz továbbítja. Azonban olyan ügyesen, hogy az alap-gázzal működő motor akkor sem mozdítja meg a kocsit, ha a sebességet már bekapcsolták. Ha fokozzák a motor fordul-

atszámát, a jármű simán, rángatás és a motor feltűráztatása nélkül indul. Harminc kilométeres sebességig a harmadik fokozattal indíthat és hajthat a vezető. Ezenkívül csak az ötös, direkt sebesség használatos.

Az új szerkezet igen nehéz fizikai munkától kíméli a járművezetőt. Ugyanakkor két-szeresére növeli a motor élettartamát és maga a szerkezet annyira egyszerű és megbízható, hogy szinte korlátlan az élettartama. A berendezés konstruktőre a Gödöllői Agrártudományi Egyetem gépészmérnöki karának tanára, Váradi professzor.

Közlekedés — gombnyomásra

Néha úgy tűnik, hogy repülön utazni kockázatosabb, mint

a szárazföldön jární. A szakemberek pontos számításai szerint ez nem helytálló. Van gondunk éppen elég a szárazföldön is. A közlekedés nagyobb biztonsága és a gyorsabb forgalom érdekében ké-szülnek az automata vasútbiztosító berendezések. A Telefongyár ilyen mutat be a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A dominó rendszerű vasútbiztosító szerkezet ellenőrzi, irányítja egy nagy pályaudvar forgalmát, szükség szerint állítja a váltókat, sorompókat, jelzőket, s nem engedi tovább a forgalmista esetleges hibás utasítását. Ha valamelyik vágányon már szerelvény áll, azonnal tilosra állítja a szemafor-t és nem engedi keresztül-robogni a másik vonatot. A berendezésnek még arra is gond-ja van, hogy a pálya minőségét vizsgálja, ha valahol meg-rongálódott a vágány, azonnal jelzi.

A Telefongyár rádió-magne-tofon berendezéseinek kívül ki-állította legújabb, Bugyi köz-ségi üzemében készült szó-ló, távbeszélő- és főnök-titkári készülékeit is.

Technograph, a csodagép

Mást sem hallani a szakemberek között, mint e berendezésnek a nevét. Rengeteg feladattal lehet megbízni ezt a robot-masínát. Leggyorsabb, ha diszpécserközpontnak nevezzük, amely 240 folyamat ellenőrzését végzi el és az eredményről képernyőn, hangban tájékoztatja az irányítót, vagy a kezelőt. A legkomplicáltabb termelési számításokat elvégzi, rögzíti az eseményeket, s kiszámítja, milyen módszerrel, milyen gépekkel, mennyit érdemes dolgozni egy munkafolyamat eredményes elvégzéséhez. 3500 méter vezetékkel és 10 000 tranzisztort, fél-vezetőt építettek be a bonyolult készülékbe. A technograph még azt is jelzi, ha bármelyik ellenőrzése alatt álló gép leáll és harminc munkaberendezésnél figyelemmel kíséri, milyen tempóban, mennyit dolgozik.

IRÁNYÍTÓ — A FILM

A Szerszámgyártó Intézet, bár évek óta részt vesz a vásáron, mégsem foglal el nagy helyet a szerszámgépek csarnokában. Rendszerint egyik új gép prototípusát mutatják be, amelyek iránt azonban igen nagy a hazai és külföldi szakemberek érdeklődése. Az idei vásáron a BPH-03. dinamikus kiegyensúlyozón kívül optikai közszűrűvel szerepelnek.

Az optikai közszűrű tervezője, Széll János, aki egyébként a SZEFI vezető tervezője, a kiállított gép meilett talál-tak. Éppen a csehszlovák szakemberek elismerő gratulá-cióját fogadta, de megtudtuk, hogy már angol, osztrák, bol-gár és csehszlovák szakembe-rek is érdeklődtek az új konstrukció iránt.

A kiállított gép prototípus, de még ében az évben 5 da-rabos széria gyártását kezdik meg az intézetben. Az optikai közszűrű a korszerű szerszám-gépgyártásban nélkülözhetet-len gép. Lényege, hogy a mun-kadarab rajzát ötvenszeres na-gyságban, filmre veszik és a gépbe épített képernyőre vetítik. A munkadarabot ezután addig közszűrűlik, amíg a képernyőn látható rajz kontúrjá-val nem egyezik meg.

Az ötdarabos kísérleti széria után a Budapesti Szerszám-gépgyár veszi át a gyártást. Az ötödik gép alkatrészeit még a SZEFI készíti, de a szerelést már a Budapesti Szerszám-gépgyár végzi el.

Az optikai közszűrű bármi-lyen alakú és görbe kontúrok-

A cégtől Közlekedési Gépjávitó Vállalat aszfaltkeverő telepe, amely nemcsak a hazai szakemberek, hanem a külföldiek körében is nagy érdeklődésnek örvend

Két válogatott mérkőzés között:

Meglepetések, izgalmas küzdelmek a labdarúgó-bajnokságban

A magyar-dán mérkőzés után, a csehszlovák-magyar találkozó előtt kétszer léptek pályára az NB I-es csapatok labdarúgói. Valamennyi találkozó iránt nagy volt az érdeklődés mint Budapesten, mint vidéken. A legtöbb helyen jó küzdelmet láthatott a közönség, de meglepetésekben sem volt hiány. A szerdán megrendezett fordulón a Ferencváros 1:0 (1:0) arányban győzött az otthonában játszó Pécs ellen. Az Ú. Dózsa a Megyeri úton 2:1 (0:0)-ás eredményt ért el a Szombathely csapatával szemben. Az MTK-Vasas találkozó szintén 2:1 (0:0)-ás eredménnyel végződött. A további találkozók eredményei: Bp. Honvéd-Debrecen 2:0 (1:0), Salgótarján-Tatabánya 3:0 (2:0), Dorog-Komló 0:0 és Győr-Szeged 3:1 (1:0).

Vasas-Ferencváros 2:2 (2:0)

VASAS: Varga - Ihász, Mézőly, Sárosi - Sas, Berendi - Szó, Pál II., Machos, Farkas, Mathesz. - FERENCVÁROS: Aczél, Novák, Mátrai, Havasi - Vilezsal, Orosz - Fenyvesi II, Varga, Albert, Rákosi, Fenyvesi dr.
Hatalmas hangorkánál kezdődött a rangadó - s az első

Halasi - Rádi, Györkö, Dunai II, Dunai I, Vári.

A Dorog már a 30. másodpercben gölt lőtt: Kocsis lábáról Karába elé pattant a labda, a jobbszélső megindult a kapu felé és mintegy 18 méterről az eléje futó Zengői fölött a hálóba emelt, 1:0.

percben Puskás Juhásznak adta a labdát. A jobbfedezet mintegy 50 méterről lövésre szánta el magát és jól eltalált labdáját mint-ha zsinóron húzták volna a jobb felső sarokba, 3:0. Két perc múlva a kitörő Rosit a 16-oson belül buktatták a debreceniek, a játékvezető 11-est ítél, amit Solymosi értékesített, 3:1.

A debreceniek változatlan lendülettel rohmoztak és a mérkőzés utolsó percében újabb gölt értek el. Molnár Puskáshoz játszott, az összekötő még Lungot is kicselezte, 4:1.

Az elején lényegesen többet támadott a hazai csapat, két nagy helyzetet kihagyott. A 12. percben Boros lestről lőtt a hálóba. Aztán ellaposodott a játék, sok szabálytalanság tarkította a küzdelmet. A 37. percben Boros nagy lövését Szarka szögletre védte.

Szünet után eleinte változatos volt a játék, aztán a Szombathely beszorult, Hajós nagy gölhelyzetbe került, de először közelről lyukat rúgott, majd 3 méterről a kapuba vágta a labdát. A 20. percben már 9:0 volt a szögletarány a hazai csapat javára. A 36. percben Gilicz szögletéről ívelt a kapu elé és Boros közelről a hálóba fejelte a labdát, 1:0.

Bp. Honvéd-MTK 1:1 (1:0)

BP. HONVÉD: Takács - Marosi, Mórincz, Dudás - Tusching, Nógrádi - Nagy, Kisuczki, Komora, Tichy, Katona. - MTK: Lanczkor - Keszel, Danszky, Jenő - Nagy, Sipos - Sándor, Laczkó, Bódor, Vasas, Szimesák.

A Honvéd indította a játékot, és rögtön támadólag lépett fel. A 3. percben megszületett vezető gólja. Kisuczki kiugratta Tichyt, Danszky nem tudott közbeavatkozni és a válogatott balösszekötő a bal alsó sarokba lötte a labdát, 1:0.

A gól a hazaiakat lelkesítette fel. Tichyt csak szabálytalanság árán tudták szerelni, majd Nagy szögletre mentett a balösszekötő elől. Ebben a játék-résben Honvéd irányította a játékot.

A második féldő első percében Katona a kapufát találta el, s a piros-fehérek jó ideig szinte lélegzethez sem engedték jutni az MTK-t, később feljött az MTK: Sándor feje, majd a Keszei nagy lövése kerülte el a kaput. A 40. percben megszületett a kék-fehérek egyenlítő gólja is. Sándor a tétovázó Honvéd-védők között villámgyorsan csapott rá a labdára és nagy erővel lőtt a hálóba, 1:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

Az NB I. állása

Ferencváros	22	11	7	4	40:26	29
MTK	22	10	8	4	36:29	28
Ú. Dózsa	22	10	7	5	43:25	27
Bp. Honvéd	22	10	6	6	44:25	26
Dorog	22	8	9	5	31:22	25
Győr	22	10	4	8	35:29	24
Pécs	22	7	8	7	27:26	22
Szeged	22	8	6	8	14:28	22
Tatabánya	22	7	7	8	22:25	21
Komló	22	6	9	7	23:37	21
Vasas	22	6	8	8	29:27	20
Debrecen	22	8	8	6	26:42	18
Salgótarján	22	5	4	13	22:35	14
Szombathely	22	3	5	14	15:38	11

a balösszekötő 5 méterről a jobb felső sarokba lőtt, 5:1.

A 35. percben ismét Morvai futott el, jó labdát adott Povátsainak, és a balösszekötő tisztá helyzetből, az elmozduló Cserhát mellett a jobb sarokba lőtt, 6:1.

Szeged-Szombathely 1:0 (0:0)

SZEGED: Mészáros - Szabó, Portör, Kürtösi - Dezsőfi, Kóvári - Remenyik, Nemes, Hajós, Gilicz, Boros. - SZOMBATHELY: Szarka - Eklér, Molnár I, Mester - Czligony, Varga - Kántor, Tszak, Földi, Nagy, Tóth.

Az elején lényegesen többet támadott a hazai csapat, két nagy helyzetet kihagyott. A 12. percben Boros lestről lőtt a hálóba. Aztán ellaposodott a játék, sok szabálytalanság tarkította a küzdelmet. A 37. percben Boros nagy lövését Szarka szögletre védte.

Szünet után eleinte változatos volt a játék, aztán a Szombathely beszorult, Hajós nagy gölhelyzetbe került, de először közelről lyukat rúgott, majd 3 méterről a kapuba vágta a labdát. A 20. percben már 9:0 volt a szögletarány a hazai csapat javára. A 36. percben Gilicz szögletéről ívelt a kapu elé és Boros közelről a hálóba fejelte a labdát, 1:0.

Bp. Honvéd-MTK 1:1 (1:0)

BP. HONVÉD: Takács - Marosi, Mórincz, Dudás - Tusching, Nógrádi - Nagy, Kisuczki, Komora, Tichy, Katona. - MTK: Lanczkor - Keszel, Danszky, Jenő - Nagy, Sipos - Sándor, Laczkó, Bódor, Vasas, Szimesák.

A Honvéd indította a játékot, és rögtön támadólag lépett fel. A 3. percben megszületett vezető gólja. Kisuczki kiugratta Tichyt, Danszky nem tudott közbeavatkozni és a válogatott balösszekötő a bal alsó sarokba lötte a labdát, 1:0.

A gól a hazaiakat lelkesítette fel. Tichyt csak szabálytalanság árán tudták szerelni, majd Nagy szögletre mentett a balösszekötő elől. Ebben a játék-résben Honvéd irányította a játékot.

A második féldő első percében Katona a kapufát találta el, s a piros-fehérek jó ideig szinte lélegzethez sem engedték jutni az MTK-t, később feljött az MTK: Sándor feje, majd a Keszei nagy lövése kerülte el a kaput. A 40. percben megszületett a kék-fehérek egyenlítő gólja is. Sándor a tétovázó Honvéd-védők között villámgyorsan csapott rá a labdára és nagy erővel lőtt a hálóba, 1:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

A 35. percben a tarjáni kaputól 25 méterre szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak, Palotai rúgta a szabadrúgást, a labda Oláh lábán irányt változtatva, a bal felső sarokba hullt, 3:1.

A II. féldőben nyomasztó fölénybe került a győri csapat. A 15. percben Szalót, a salgótarjáni kaputól 17 méterre szabálytalanul akasztották.

A szabadrúgást Palotai a bal felső sarokba rúgta, 4:1.

A 30. percben Morvai Povátsai elé játszott,

10 méterről a kapu középebe lőtt, 1:1.

A gól után a tarjaniak támadtak. A 27. percben azonban Keglóvich futott el, a 16-oson belül Sándor kézzel ütötte el előle a labdát.

A büntetőt Povátsai a bal sarokba lötte, 2:1.

Nehéz ellenfelekkel kezdenek a magyar ökölvívók Moszkvában

Cserge és Kálmán csak a második fordulón mérkőzik

Elhangzott az ökölvívó EB kezdetét jelző kongrés Moszkvában. A luznyiki sportpalotában nyolc nemzet - köztük Magyarország - mind a tíz súlycsoportban indítja versenyzőit az Európa-bajnokságon.

A szakemberek, akárcsak legutóbb Belgrádban, ezúttal is a szovjet ökölvívóknak adják a legtöbb esélyt, s rajtuk kívül lengyel, román és olasz versenyzők döntőbe jutását várják.

S bár még szorítóba sem léptek a résztvevők, az olasz belügyminisztérium máris „kiütötte” két versenyzőjét: Saraudi Európa-bajnoknak és Zurlónak megiltotta, hogy Moszkvába utazzon.

Együttérzünk az ökölvívókkal - mondta Russel, a nemzetközi szövetség elnöke - hiszen két legjobbjuk távolmaradása csökkenti esélyeiket.

A nagy verseny első megfőtörtént a sorsolás. A gyarok közül Csergét és Kálmánt „kiemelték”, s így fél fél nélkül továbbjutottak. legnehezebb Budai helyezés háromszoros Európa-bajnok szovjet Abramovval mérkőzik. Az egyes súlycsoportban a többi magyar versenyző párosítása: Dorogi-Mikóvics (jugoszláv), Baranovics Schulz (NDK), Kajdi-Cap (francia), Tóth-Arcari (olasz), Sebők-Bade (román), Danczecz-Anders (NDK), Szabó-Witkowski (NDK).

Brazília kosárlabda világbajnok

Rio de Janeiroban befejeződtek az 1963. évi férfi kosárlabda VB küzdelmei. A hetes döntő utolsó fordulójában Brazília nagy küzdelem után 4 pont különbséggel győzött az Egyesült Államok ellen, s veretlenül nyerte a világbajnokságot. A Szovjetunió válogatottja váratlanul vereséget szenvedett Jugoszláviától, s ezzel a brazilok és a jugoszlávok mögött a harmadik helyen végzett. A szombati eredmények: Jugoszlávia-Szovjetunió 69:67 (34:28), Brazília-Egyesült Államok 85:81 (39:39).

A világbajnok tehát: Brazília 12 ponttal, 2. Jugoszlávia 11 pont, 3. Szovjetunió 10 pont, 4. Egyesült Államok 9 pont, 5. Franciaország 8 pont, 6. Porto Rico 7 pont, 7. Olaszország 8 pont. A VB legeredményesebb kosárlabdósi: Amaury (brazil) 111 pont, 2. Petrov (szovjet) 107 pont, 3. Dorigo (francia) 103 pont.

Újabb atlétikai világsúcsok

születtek vasárnap. Az Arizona állambeli (USA) Tempében és a kaliforniai Modestóban rendezett atlétikai versenyeken - amelyekben jórészt főiskolás sportolók vettek részt - nem kevesebb, mint négy új világsúcs született. 440 yardon Plumer (O) Mexikó (Egyetem) 44,9 mp-re javította meg az 1958 óta az amerikai Davis által tartott 45,7 mp-es rekordot. Férfi távolugrásban Shimnik (Washington Egyetem) 8,33 m-es eredménnyel adta át a múltnak a szovjet Ter-Ovaneszjan 8,31 m-es világsúcsát. A 4x800 yardos váltóban az Oregoni Egyetem együttese 7:18,9 perccel döntötte meg az USA-válogatott 7:19,4 perces rekordját. Végül rúdugrásban Stengberg (Washington Egyetem) 5,05 m-t ugrott, ezzel 1 cm-rel szárnyalta túl honfitársa, Tannel 5,04 m-es világsúcsát.

Hármas holtverseny után... Kard és női tőr válogató jellegű versenyt rendezett a Magyar Vívó Szövetség a Sportsarnokban. A nőknél 51, a férfiaknál 35 induló volt. Az érdekesebb, színvonalasabb versenyt ezúttal a férfiak vívták, 16-tól kezdve egyesek kíséssel vívtak a versenyzők. A kardozóknál a legszínesebb asszók a döntőbe jutásért voltak. Erdekesség, hogy a négyes döntőbe ugyanazok a versenyzők jutottak, mint szombaton: Meszéna, Kovács Attila, Szerencsés és Bakonyi.

A szombati győztes Bakonyi a döntőben gyengébben szerepelt, egyetlen győzelmet sem szerzett. A többiek két-két győzelemmel álltak és ezért hármas holtversenyt kellett vívniuk az első helyért. Miután az első alkalommal körbeverték egymást, a holtversenyt meg kellett ismételn. Abban Meszéna legyőzte Kovácsot, majd Kovács győzött Szerencsés ellen. Meszéna (Vasas) a döntő asszójában végül is 5:3-ra győzött Szerencsés ellen és ezzel a verseny győztese lett. 2. Kovács Attila (Vasas), 3. Szerencsés dr. (OSC), 4. Bakonyi (Bp. Honvéd).

A nőknél a verseny papírforma szerint zajlott. Meglepetést ezúttal Marosi és Kertesiné (mindketten Ú. Dózsa) szolgáltattak azzal, hogy nem jutottak a 16 közé sem. A legjobbak közé jutott Rejtő (Ú. Dózsa), Dömölki (V. Meteor), Juhász (OSC), Gulácsai (Bp. Honvéd).

Érdekes eredmények az NB II-ben

KELETI CSOPORT
Ganz-MÁVAG-Salg. KSE 14:1
Diósgyőr-Bp. Előre 14:1
Bp. Spartacus-Szegedi VSE 14:1
Szolnok-DEAC 14:1
Eger-Miskolc 14:1
Nyíregyháza-Borsodi B. 14:1
Kecskemét-Egyetértés 14:1
Ózd-Láng 14:1

NYUGATI CSOPORT
Csepel-Kaposvár 14:1
PVSK-B. Spartacus 14:1
Zalaegerszeg-K. Lombk 14:1
EVTK-Oroszlány 14:1
Székesfehérvár-Győri MÁV 14:1

Cs. Autó-Budafok
Dunaújváros-BVSC
Mosonmagyaróvár-Szállás

Heti HÍRADÓ

(SAJTÓSZEMLE)
Szerkesztő:
• szerkesztő bizottság
Kladja:
• Belügyminisztérium Bn
Országos Perancsnökség
Budapesti VI. Lendvay utca
14-16
Szilva Lendvay

Ritka szép szabadrúgás-gól a Népstadionban: az első percben Machos nagy erejű, 17 méteres lövése a belső kapufáról vágódott Aczél hálójába

percben már a Ferencváros hálójában táncolt a labda. Havasi kezelése miatt

Machos 17 m-es szabadrúgása a kapufa felső, belső éléről a bal sarokba vágódott, 1:0.

A gól után fergetegesen támadott a Ferencváros, de a 16. percben egy gyors Vasas előretörés után Pál II. lövését Aczél rosszul ütötte ki,

Mathesz 14 m-ről védhetetlenül lőtt a bal alsó sarokba, 2:0.

A Vasas kitünően játszott. Védekezésből pillanatok alatt ment át veszélyes támadásba. A 26. percben Novák 20 m-es szabadrúgását Varga mesterien toltá ki a léc alá.

Szünet után óriási iramban folytatódott a játék. A 12. percben Varga elől a 16-oson belül Berendi kézzel ütötte le a labdát - a játékvezető nem ítél büntetőt -, a 17. percben „egyenlített” a játékvezető, a kiugró Pál II-t, a 16-oson belül buktatta Mátrai - a büntető ezúttal is elmaradt.

Három eredménytelen Vasas-szöglet után, a 29. percben Fenyvesi II. elfutott, Vargának adta a labdát, aki önzetlenül visszajátszott a szélső elé és

Fenyvesi II. 12 méterről, a baloldalra elfekvő Varga mellett a háló középebe küldte a labdát, 2:1.

A 36. percben Novák szabadrúgása után hét fejen keresztül vándorolt a labda Vilezsal elé és

a fedezet hús méterről védhetetlenül bombázott a bal felső sarokba, 2:2.

Dorog 2:1 (1:1)

Heves pécsi támadások következtek ezután, mégis a Dorog volt veszélyes: Karába, majd Monostori lehetett volna újabb gölt. A 25. percben szögletűgás után Szurómi a felső kapufára perditette a labdát. A 39. percben jobboldali pécsi támadás végén tömörülés támadt a dorogiak kapuja előtt. A hazaiak röviden szabadrúgottak fel és

Dunai II. öt lépésről a hálóba talált, 1:1.

Ez volt a pécsiek első kapura lövése!

Szünet után a 3. percben a pécsiek löttek gölt: Györkö szöglete után

Dunai I. 7 méterről a bal sarokba fejelte a labdát, 2:1 a Pécs javára.

A gól teljesen megzavarta a dorogiakat s a pécsiek irányították a játékot. A 14. percben Dunai I. majdnem újabb gölt lőtt. Aztán feléledt a Dorog, de a pécsi védelem mindent háritott. A pécsiek győzelme nagy meglepetés, de a játék képe alapján valós.

Debrecen-Ú. Dózsa 4:1 (2:0)

DEBRECEN: Jakob - Varsányi, Gellér, Kovács - Juhász, Somodi - Némethy, Puskás, Nagykaposi, Molnár, Budai. - Ú. DÓZSA: Lung - Káposzta, Rajna dr., Várhidi - Solymosi, Szini - Lenkel, Göröcs, Bene, Kuharszki, Rossi.

A debreceniek már az 5. percben megszerezték a vezetést: Molnár Puskáshoz játszott,

a fiatal jobbszélső Rajna mellett is elhúzott és 3 méterről a jobb alsó sarokba lőtt, 1:0.